

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 24

3 квітня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 24 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Служба інформаційно-аналітичного забезпечення

органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році

Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Симоненко О.

Курултай: кримські татари заявили
про право на самовизначення **5**

Потіха А.

Призначення І. Коломойського головою
Дніпропетровської ОДА в оцінках експертів **20**

Законодавча влада 28

Виконавча влада 34

Політика 42

Економіка 56

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій..... **61**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Саміт НАТО розглянув «українське питання»

1–2 квітня у Брюсселі відбувся саміт НАТО на рівні міністрів закордонних справ.

Як заявив на відкритті саміту генеральний секретар НАТО А. Фог Расмуссен, «агресія Росії в Україні кидає виклик свободі та миру в Європі. Вона загрожує всій системі європейської безпеки і провокує нестабільність безпосередньо біля кордонів НАТО. Ми віддані колективній обороні. А оборона починається зі стримування. Ми зробимо все можливе, щоб дати зрозуміти: погрози союзникам Альянсу не матимуть успіху», – підкреслив він.

Головною подією першого дня зустрічі глав МЗС стало засідання комісії Україна – НАТО за участі в. о. міністра закордонних справ України А. Дешиці, на якому обговорювалася можлива допомога Альянсу Києву.

У підсумковому комюніке міністри засудили «незаконне військове вторгнення Росії в Україну» і висловили «прихильність суверенітету і територіальній цілісності» Української держави.

Як наголошується в підсумковому комюніке, «НАТО і Україна інтенсифікують співпрацю і будуть працювати над проведенням реформ у сфері оборони за допомогою зміцнення обороноздатності та програм розвитку здібностей».

Союзники по НАТО направлять додаткових експертів до офісу зв'язку НАТО в Києві, щоб «працювати разом з українською владою, Верховною Радою та громадянським суспільством, зміцнювати цивільний контроль над збройними силами і пов'язаними з цим секторами безпеки», наголошується в комюніке.

У документі, крім того, міністри «закликали Росію скоротити чисельність військ в Криму до передкризового рівня і повернути їх у казарми, знизити військову активність уздовж українського кордону, скасувати незаконне і протиправне

“приєднання” Криму, виконувати міжнародні зобов’язання і виходити з міжнародного права».

Утім, до прийняття конкретних заходів допомоги Україні ще далеко. «НАТО не може самостійно приймати рішення щодо постачання озброєнь і будь-якої техніки Києву. Це робиться на рівні національних урядів», – пояснив генсек НАТО на зустрічі з журналістами. При цьому джерело в Альянсі повідомило, що «конкретні пропозиції» ще обговорюватимуться в Брюсселі, після чого міністри сформулюють свої рекомендації главам держав, які у вересні зустрінуться на саміті НАТО в Уельсі.

«Україна проситиме у НАТО військово-технічної та політичної підтримки, необхідної нам у протистоянні з Росією, – заявив у кулуарах саміту А. Дециця. – Ми не змирилися з втратою Криму, але зараз головне – захистити решту території України. Водночас хочу підкреслити, що ми не станемо просити в Альянсу постачати нам зброю або вводити в Україну війська. Ми сподіваємося, що НАТО та інші структури, у тому числі міжнародні суди, допоможуть нам чинити тиск на Росію і ми повернемо Крим мирним шляхом».

Також за підсумками переговорів міністри закордонних справ країн НАТО прийняли рішення призупинити «все практичне співробітництво з Росією по цивільній і військовій лінії», але при цьому «зберегти політичний діалог». «Наш політичний діалог у Раді Росія – НАТО може бути продовжений у разі необхідності на рівні послів і вище, щоб дати нам можливість обмінюватися думками – в першу чергу в тому, що стосується кризи навколо України», – ідеться в підсумковій заяві глав МЗС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 1.04, 2.04; *Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*. – 2014. – 1.04, 2.04).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Симоненко О. наук. співроб. СІАЗ, канд. політ. наук

Курултай: кримські татари заявили про право на самовизначення

У Криму 29 березня відбулася позачергова сесія курултаю¹ кримськотатарського народу. Цього разу з'їзд відбувався в Бахчисараї, хоча зазвичай збиралися делегати в Сімферополі. Як пояснили організатори заходу, роботу курултаю перенесли в інше місце через побоювання провокацій проросійських сил.

У сесії курултаю взяли участь весь склад меджлісу, муфтії Криму Е. Аблаєв, президент Республіки Татарстан Р. Мінніханов, глава Ради муфтіїв Росії Р. Гайнутдін і віце-прем'єр Криму Р. Теміргалієв.

На порядку денному найголовнішим питанням було обговорення суспільно-політичної ситуації в Криму та пошук рішення, як кримським татарам далі жити на анексованій території.

Делегати курултаю кримськотатарського народу прийняли постанову «Про реалізацію кримськотатарським народом права на самовизначення на своїй історичній території – в Криму», яка передбачає початок політичних і правових процедур щодо створення національної й територіальної автономії кримських татар у Криму. «Ухваленням цього документа ми оголошуємо усім сторонам про початок політичних і правових процедур зі створення національно-територіальної автономії кримськотатарського народу на його історичній території, у Криму», – заявив Р. Чубаров. Проте глава меджлісу не став уточнювати, чи буде це відбуватися в складі України чи Росії.

¹ Курултай – національний з'їзд, вищий представницький повноважний орган кримськотатарського народу. Згідно з регламентом, вибори в нього проходять раз на п'ять років, у виборах можуть брати участі всі кримські татари і члени їхніх сімей, які постійно проживають в Україні або мають кримське громадянство. До складу курултаю входить 250 делегатів. Його сесії мають збиратися не рідше одного разу в 2,5 роки. У перервах між сесіями діє меджліс – виконавчий орган.

«Приймаючи це рішення, ми спираємося на Декларацію ООН про корінні народи від 13.09.2007 р., яка передбачає право корінного народу на самовизначення (ст. 3), на автономію та самоврядування (ст. 4), право корінного народу на власну участь, за власним вибором, у політичному, економічному, культурному, соціальному житті держави свого проживання (ст. 5)», – зазначив Р. Чубаров.

Також він зазначив, що військова діяльність не може вестися на території корінного народу без його згоди або його прохання про це (ст. 30 Декларації ООН).

«При цьому ми підкреслюємо незаперечність того, що Крим є історичною територією, на якій сформувався кримськотатарський етнос, що володів у різні часи національною державністю. Ми виходимо з того, що зміна статусу Криму в наші дні здійснюється без згоди і чіткої на те волі кримськотатарського народу – корінного народу Криму», – додав Р. Чубаров. – Ми підтверджуємо наше прагнення до зміцнення і подальшого розвитку відносин між кримськими татарами і всіма етнічними спільнотами, що проживають у Криму» (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/03/29/7020692>).

У свою чергу заступник голови меджлісу Н. Джеляль пояснив: «Ідеться про визнання кримськотатарського народу корінним народом в основоположних документах автономії, у першу чергу в Конституції. Це гарантована участь кримських татар в керуванні територією цієї автономії. Ми не говоримо про 100 % наших людей в органах влади, ми говоримо про адекватність і гарантовану участь. Це питання, що стосуються забезпечення збереження, використання і розвитку кримськотатарської мови, розвитку культури і всього, що з цими сферами пов'язано». Н. Джеляль також не зміг уточнити, чи будуть кримські татари домагатися автономії в Росії чи в Україні. Сказав, що остаточно відповіді на це питання поки немає.

Варто зазначити, що ініціатором ідеї формування автономії виступив меджліс, який є виконавчим органом курултаю. Делегати сам намір меджлісу, який наважився, нарешті, на цей крок, зустріли стоячи, тривалими оплесками й криками «Машалла!» і практично одноставно проголосували за запро-

понований проект. За документ проголосувало 212 делегатів з 217, що зареєструвалися в залі. При цьому один делегат – Е. Барієв – виступив проти прийняття такої резолюції, ще четверо утрималися. У коментарі LB.ua свою позицію він аргументував тим, що під час обговорення проекту постанови не були враховані його пропозиції, які «важливі в цей історичний період». Е. Барієв, зокрема, пропонував вказати в документі «кримських татар» як третю сторону у вирішенні українсько-російського конфлікту щодо Криму. «Якраз за завуальованим красивим текстом криється каверза: “оголосити” – що означає оголосити? А що робив національний рух 60 років? Меджліс 23 роки?» – пояснив Е. Барієв.

Також, у постанові VI курултаю кримськотатарського народу «Про реалізацію кримськотатарським народом права на самовизначення на своїй історичній території – у Криму» йдеться про заклик кримськотатарського народу звернутися в ООН, Раду Європи, ЄС, ОБСЄ, ОІВ, до народів, парламентів та урядів держав із проханням підтримати право кримськотатарського народу на самовизначення на своїй історичній території – у Криму (http://dt.ua/UKRAINE/medzhlis-ogolosiv-pro-stvorenniya-v-krimu-nacionalnoyi-avtonomiyi-140692_.html). Таким чином, курултай доручив меджлісу «увійти у відносини з міжнародними організаціями...»

Глава меджлісу кримських татар Р. Чубаров каже, що меджліс уважно відстежить те послання, яке зробив кримськотатарський народ парламентам і насамперед Верховній Раді України. «Ми сьогодні в цій ситуації заявили про право кримськотатарського народу на самовизначення. Наше право на самовизначення – воно безперечне. Опираючись на міжнародні документи, ми зараз очікуємо реакції парламентів та урядів держав. Я не сумніваюся в тому, що одним з перших, хто повинен визначитися і відгукнутися на наш документ, це має бути парламент України», – підкреслив Р. Чубаров.

Водночас він не став прогнозувати, який відгук рішення курултаю отримає, зокрема, у Росії. «Чи відгукуватиметься парламент Росії, я не знаю, чи відгукуватимуться парламенти інших суміжних держав, я не знаю», – сказав він.

Доречі, варто вказати на те, що на сцені, де проходив курултай, як у попередні роки, уже не було українського прапору, тільки кримськотатарський, а перед початком засідання не звучав гімн України. Примітно, що ще в 20-х числах березня з будівлі меджлісу в Сімферополі без пояснення причин був знятий український прапор.

Звертає на себе увагу й склад гостей. Якщо раніше на курултай неодмінно були присутні високопоставлені чиновники з Києва, народні депутати чи активісти націонал-демократичних сил, то цього разу їх не було. Аналітики дають різне пояснення: рішення Держради республіки про заборону в'їзду на півострів сотням політиків з Києва; з'їзди українських партій, які визначалися з кандидатами на пост Президента. Не було також на цій сесії представників кримськотатарської діаспори, оскільки до Криму неможливо потрапити. Про це заявив глава меджлісу Р. Чубаров під час брифінгу 29 березня. «У нас немає сьогодні в залі представників діаспори, оскільки до Криму неможливо потрапити», – сказав Р. Чубаров (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/25314030.html>).

В обставинах, які склалися, кримськотатарська діаспора в Туреччині надіслала телеграму, у якій повідомила, що підтримує будь-яке рішення курултаю. «Наш народ мусить знати про те, що кримськотатарська діаспора в Туреччині буде продовжувати перебувати поруч зі своїм народом і підтримує своїх братів», – ідеться в повідомленні діаспори. Нагадаємо, що в Туреччині мешкає близько 5 млн кримських татар.

Але водночас російська сторона на курултай була представлена безпосередньо президентом Татарстану Р. Мінніхановим і головою Ради муфтіїв Росії Р. Гайнутдіном і першим віцепрем'єром АРК Р. Теміргалієвим.

Однак, прийнявши постанову, делегати ще раз підтвердили, що не визнають результатів «референдуму» 16 березня. Утім, будь-яких різких висловів на адресу Росії в постанові також немає. На питання про те, чи визнають кримські татари Крим частиною РФ, заступник голови меджлісу Н. Джеляль відповів: «Тут ідеться не про визнання Росії, а про визнання факту того, що Крим, хоча де-юре залишається частиною Ук-

раїни – голосування Генеральної Асамблеї ООН це показало, де-факто тут російські війська, діють російські закони, ходять російські рублі й багато іншого ще відбувається. Фактично, ми виходимо з того, що існує в реальності на сьогодні... Ми втомилися шукати своє місце у відносинах між двома державами. Тому ми були стурбовані в першу чергу захистом інтересів власного народу».

Частина делегатів відкрито вимагала вказати в проєкті постанови про створення автономії формулювання «у складі України». Такої позиції, приміром, дотримувався Д. Ібраїмов із Сімферопольського району. У бесіді з LB.ua він висловив упевненість, що його пропозицію підтримають не менше 80 % делегатів, оскільки Криму, як вважає, Д. Ібраїмов, необхідно залишатися в складі України. Ті ж, хто наполягав на уточненні «цього нюансу», закликали учасників національного з'їзду менше керуватися емоціями і тверезо дивитися на речі. Серед них був глава алуштинського регіонального меджлісу Е. Арпатли.

Водночас не відмовляються лідери кримських татар і від контактів з російським керівництвом. Глава меджлісу Р. Чубаров вважає, що необхідна зустріч з президентом Росії В. Путіним. «Ми дійсно тиждень тому виклали ряд питань, які, з нашої точки зору, потрібно розглянути для вирішення тих процесів, які відбуваються в Криму та навколо Криму. І для їх обговорення я запропонував зустрітися керівництву меджлісу кримськотатарського народу з президентом Росії... З ким це обговорювати, як не з президентом тієї країни, яка тут встановила своє правове поле», – наголошував Р. Чубаров.

У свою чергу присутній на з'їзді президент Татарстану Р. Мінніханов заявив, що готовий виступити посередником у діалозі між керівництвом меджлісу та президентом РФ В. Путіним. Виступаючи з промовою перед присутніми, Р. Мінніханов пообіцяв допомогу керівникам меджлісу в організації такої зустрічі. За його словами, нещодавно він особисто розмовляв з главою держави. Татарстанський лідер запевнив, що В. Путін «зацікавлений у сприятливому вирішенні питань, пов'язаних з кримськотатарським народом».

«Він попросив мене дуже уважно вислухати ваші вимоги, ваше бачення майбутнього. І, звичайно ж, виходячи з тих позицій, які сьогодні тут будуть прийняті, я готовий виступити такою сполучною ланкою», – сказав президент Татарстану. У свою чергу Р. Чубаров підтвердив, що запропонував В. Путіну зустрітися з керівництвом меджлісу кримськотатарського народу.

Звертаючись до делегатів курултаю, президент Татарстану висловив упевненість у тому, що разом з керівництвом РФ вдасться знайти прийнятні рішення для того, щоб кримськотатарський народ жив і розвивався повноцінно, а також закликав кримських татар до компромісів: «Потрібно зараз жити новими реаліями, рухатися вперед і знаходити компроміси, які будуть потрібні для майбутнього нашого покоління, для кримських татар, для майбутнього ваших дітей. Дуже важливо, щоб ми змогли виробити такі позиції, які зробили б життя кримських татар більш гідним. На жаль, ці 70 років серйозно не змінили ваш побут, не змінили ваше положення, і та несправедливість, яка сталася 70 років тому, повинна бути історично виправлена, і те, що сьогодні меджліс і курултай говорять про те, що Крим – історична батьківщина кримських татар, і всі ті процеси, які несправедливо відбулися, я думаю, що вони знайдуть підтримку всього світового співтовариства і РФ. Потрібно вибрати правильну позицію, щоб потім не довелось шкодувати про ті чи інші моменти, які надала нам доля», – розповідав делегатам з'їзду Р. Мінніханов.

Пізніше в спілкуванні з журналістами голова Ради муфтіїв, відповідаючи на запитання про своє ставлення до створення кримськотатарської автономії, був більш конкретний: «Створити кримськотатарську національну автономію – це дуже легко. Це абсолютно ніяких труднощів, я думаю, не представляє. Тому сьогодні на курултаї кримськотатарський народ думає про своє майбутнє, і це правильно».

Звертає на себе увагу при цьому така обставина: один із делегатів курултаю кримськотатарського народу, глава сакського регіонального меджлісу Е. Біялов подякував президенту РФ В. Путіну за те, що він згуртував кримських татар. «Спасибі Путіну, що він згуртував нас, кримських татар», – заявив

Е. Білялов. У свою чергу делегати національного з'їзду ці слова зустріли несхвальним гулом і свистом. «Я перебільшую. Він зробив важку ситуацію, але згуртував наш народ, – поспішив уточнити свої слова Е. Білялов. – І зараз наш народ так згуртувався, як ніколи за 70 років. І ми повинні втримати нашу згуртованість, приймаючи правильні рішення» (<http://gigamir.net/news/kyiv/regions/pub710747>).

Переломним, як вважають експерти, став виступ московського бізнесмена, власника кримськотатарського телеканалу АТР Л. Іслямова. «Ви тут влаштовуєте політичний захід, звучать політичні гасла, це все прекрасно», – сказав Л. Іслямов, який не є ні делегатом курултаю, ні членом меджлису. Однак, за словами бізнесмена, без співпраці з владою Криму і РФ кримським татарам у сформованій ситуації не обійтися. І сам він це вже відчув на власному досвіді. «Усі ви знаєте, що АТР опинився на передовій лінії фронту і вже прийняв на себе перший удар», – сказав Л. Іслямов. Така ж ситуація, за його словами, і з бізнесом у Росії. Він нагадав делегатам, що на його підприємствах у Криму працює близько тисячі кримських татар. «У них є сім'ї, по 4–5 дітей. Це 6000 осіб. Мені сказати їм, що підприємство закривається?!» – запитував Л. Іслямов. За словами бізнесмена, кримські татари можуть виявитися заручниками боротьби між великими державами. «...Але якщо ми зараз вплутаємося в такий бій, якщо 10–15 наших хлопців загинуть, ми знову на 30 років відкотимося назад!» – сказав він. Л. Іслямов підкреслив, що «дисидентами весь народ бути не може».

Більшість делегатів зустріло цю промову оплесками, після чого курултай підтримав рішення про входження кримських татар у владу. Якщо бути точним, з'їзд дав змогу меджлису самостійно визначитися в питанні про те, чи варто кримським татарам займати посади в державних органах, але мало хто сумнівається, що рішення буде позитивним.

Загалом питання про те, брати чи не брати участі кримським татарам у нових органах влади на території Криму, з огляду на абсолютно нові правові умови, тривало понад чотири години. Дискусія була досить жвавою. Ряд делегатів курултаю

пропонували ігнорувати кримську владу, піти в «глуху» опозицію. Але більшість підтримала рішення про те, щоб меджліс визначився з кандидатами, яких запропонує для роботи на керівних посадах у виконавчій і представницькій гілках влади Криму. За рішення про співпрацю проголосували 178 делегатів із 217, зареєстрованих у залі. «Нам треба якось жити на нашій землі, хтось повинен захищати наші інтереси, оскільки із Криму наш народ їхати не планує», – заявив один із делегатів.

Додамо, що перед початком засідання перший віце-спікер кримського парламенту Г. Іоффе підтвердив, що нова Конституція Криму, імовірно, не міститиме норм про квоти для кримських татар. Раніше влада півострова обіцяла 20 % квот кримським татарам на представництво в органах влади. За словами пана Г. Іоффе, російське законодавство не передбачає такої норми, тож її не може бути і в Основному законі. «Усі інші гарантії кримським татарам влада забезпечить», – сказав він (<http://gazeta.lviv.ua/news/2014/03/29/26464>).

Однак Г. Іоффе вказав, що скасована квота буде присутньою у сферах держуправління, де немає виборних посад. Також, як запевнив заступник голови парламенту, кримськотатарська мова отримає статус державної поряд з російською та українською (<http://www.rivnist.in.ua/news/2014/03/30/2253>).

Натомість Н. Джелилов розповів, що кримські татари домагатимуться не менше 33 % місць в органах влади півострова.

Деякі члени меджлісу не приховують, що пов'язують певні надії з перебуванням Криму в складі РФ. «Якщо ми отримаємо конкретні гарантії розвитку нашого народу, його відродження та збереження – так хто ж проти Росії?! Тому що Україна цього не зробила протягом 23 років», – сказав журналістам глава відділу зовнішньополітичних зв'язків меджлісу А. Хамзін (<http://www.forbes.ru/sobytiya/obshchestvo/253217-krymskie-tatary-poshli-vo-vlast>).

Курултай також не став забороняти кримським татарам брати російські паспорти. Меджліс поки що рекомендував своїм співвітчизникам, одержуючи російські паспорти, не виходити із громадянства України. «Але ситуація змінюється дуже

швидко. Адже Росія може й посилити, а то й скасувати подвійне громадянство, яке діє на її території. Тому на ці питання в мене відповідей теж немає», – зазначає Р. Чубаров.

При цьому слід зазначити, що напередодні курултаю головною інтригою була можливість проведення кримськотатарського національного референдуму. Він міг би стати відповіддю кримських татар на влаштований владою 16 березня плебісцит, який і послужив підставою для приєднання Криму до Росії. Про таку можливість неодноразово говорив один з лідерів кримських татар, депутат Верховної Ради України М. Джемілев, який донедавна очолював представницький орган кримськотатарського народу меджліс. Делегати курултаю іншої думки. Питання про проведення кримськотатарського референдуму навіть не включили до порядку денного сесії.

Р. Чубаров, відповідаючи на питання, чи проводитиметься національний референдум, такої можливості виключати не став. «У тому випадку, коли ми побачимо, що буде потрібно демонстрація чіткої, ясної волі кримськотатарського народу, ми будемо проводити референдум», – сказав він.

До того ж, як заявив Р. Чубаров, до 15 квітня 2014 р. відбудеться чергова сесія курултаю, на якій може бути розглянуте питання про проведення національного референдуму кримських татар про їхнє бачення майбутнього Криму. «Я не виключаю, що на сесії будуть поставлені остаточні крапки в питанні проведення національного референдуму і формулювання питань для голосування», – сказав Р. Чубаров.

За його словами, питання про проведення референдуму може бути вирішене, якщо будуть знайдені не тільки достатні підкріплення в міжнародній практиці, а й буде надано допомогу в його проведенні з боку міжнародних організацій. У зв'язку з цим, додав він, меджліс створив спеціальну групу, яка вивчить усі аспекти, пов'язані з проведенням референдуму в межах одного етносу. «Ми зараз намагаємося знайти міжнародні прецеденти і спиратися на міжнародні організації, які можуть нам у цьому допомогти. Насамперед це такі організації, які покликані служити уникненню конфліктів, наприклад ОБСЄ або управління верховного комісара ООН з прав людини», – сказав Р. Чубаров.

Також, зазначив він, на сесії курултаю розглядатимуться питання, пов'язані з подальшими кроками меджлісу кримськотатарського народу в ситуації, що склалася на півострові.

Р. Чубаров також зазначив, що постарається зробити все, щоб на сесії курултаю зміг бути присутнім лідер кримськотатарського народу, народний депутат України М. Джемілев. Нагадаємо, що 22 березня стало відомо, що російська влада Криму оголосила экс-главу М. Джемілева персоною нон грата на території півострова (<http://newsru.ua/ukraine/02apr2014/kromtata.html>).

Зазначимо, М. Джемілев, який є лідером кримських татар, ще ніколи до цього не пропускав сесії курултаю.

Лідер меджлісу кримськотатарського народу Р. Чубаров заявив, що татари в будь-якому випадку залишаться в Криму. «Кримські татари в будь-якому випадку залишаться на своїй землі, вони самі будуть визначати свою долю, свій розвиток у тій реальності яка створилася, виходячи з природного права корінного народу на самовизначення на своїй землі. Інша справа – форми реалізації права на самовизначення, його механізм і можливості залежать від нинішніх умов», – наголосив глава меджлісу (http://ipress.ua/news/kurultay_ogolosyv_pro_stvorenniya_natsionalnoi_ta_terytorialnoi_avtonomii_v_krymu_57059.html).

На сесії курултаю обговорювалося також звернення ревізійної комісії. Вона запропонувала повернути кримськотатарському народу історичну самоназву qırımlar (киримли, кримці). Однак курултай кримських татар відмовився перейменувати свій народ. Зміну самоназви кримськотатарського народу підтримали лише 52 делегати.

Курултай пояснив це тим, що ще не настав час вирішувати питання самоназви. Деякі народні обранці запропонували провести спеціальні конференції, на яких можна буде вивчити всі «за» і «проти». Були також пропозиції винести питання про самоназву на референдум.

На завершення курултаю глава меджлісу Р. Чубаров про рішення курултаю резюмував: «Ми нічого більшого не зробили, ніж зробив би будь-який народ у тій ситуації, коли його земля стала об'єктом великих дискусій щодо суверенності,

прав на це землю. Ми заявили про своє право на самовизначення на цій землі. Тому у всіх парламентів і держав, які виходять з основоположних документів ООН, насамперед Статуту ООН, є тільки один вихід – розділити право самовизначення кримськотатарського народу на своїй землі» (<http://www.5.ua/tema-dnya/item/377267-vyznachennia-krymu-slovo-za-krymskymu-tataramy>).

Натомість фахівець з ісламської релігії Інституту національної стратегії Р. Сулейманов вважає, що Р. Чубаров і сам навряд чи вірить у можливість створення автономії в Криму в нинішніх умовах. «Він намагається вибити від російського уряду побільше привілеїв», – прокоментував результати засідання курултаю Р. Сулейманов.

Письменник, дослідник проблем ісламських народів Ф. Фатклісламов вважає, що ситуація насправді дуже тривожна. «У разі, якщо автономія не буде створена, кримськотатарське населення, якщо і не повстане, то влаштує широкомасштабні протестні акції, – сказав письменник. – Цей народ зазнав безліч поневірянь, він готовий до боротьби. Боротьба буде без зброї, але відчайдушною». На цьому тлі, вважає експерт, можуть активізуватися радикальні ісламісти, що перебувають у Криму. Вони змінять світських лідерів кримських татар, того ж Р. Чубарова. «Для запобігання такому сценарію Кремлю слід негайно вступити в діалог з нинішніми лідерами кримськотатарського народу, – вважає пан Ф. Фатклісламов. – Потрібно спільно шукати шляхи виходу із ситуації, що стала майже критичною. Влада цілком може створити умови для розвитку історичних і культурних традицій татар Криму».

Доктор історичних наук з Інституту історії ім. Ш. Марджані Академії наук Республіки Татарстан Д. Ісхаков також вважає, що татарська частина населення півострова вправі проживати в національно-культурному світі. «Усе ж їх більше двох сотень тисяч, – зазначив учений. – Але, гадаю, до війни справа не дійде. Татари Криму незабаром забудуть про автономію та переключатимуться на вирішення більш важливого для них питання – невизнаних земельних угідь. Це для них головне. Думаю, російській владі спільно з кримськими татарами слід

терміново зайнятися вирішенням саме цієї проблеми» (<http://www.newizv.ru/politics/2014-03-31/199395-mesto-pod-solncem.html>).

У свою чергу українські аналітики, говорячи про рішення меджлісу брати участь у органах влади, яке було ухвалене, зазначають, що швидше за все, прийняте воно було під тиском, і, можливо, з погрозами членам меджлісу й кандидатам у члени уряду, але з іншого боку, незалежно від цього, на практиці воно фактично анулює рішення курултаю щодо першого питання про проголошення самовизначення, оскільки віддає народ у владу незаконного уряду, налаштованого проти кримських татар. Влада Криму досягла своєї мети, резюмують аналітики.

Вийшло, власне, так, як і говорив один зі спостерігачів: «Знаючи, як вирішується національна проблематика в РФ, можна прогнозувати – від українців кримських татар відірвуть, а потім розведуть “як кошенят”. Доля самого Татарстану показова – за Б. Єльцина регіон міг собі дозволити не голосувати навіть за Конституцію РФ, але за В. Путіна їм заборонили навіть перейти на латиницю», – зазначають вони.

Відомий журналіст О. Пашаєв із цього приводу висловлював думку: «Я б прибрав формулювання “національно-територіальна автономія”, а залишив би обтічне формулювання – “самовизначення кримськотатарського народу на основі постанови ВР України про визнання кримських татар корінним народом України”».

Звичайно, ситуація, у яку потрапив Р. Чубаров, дуже непроста. З одного боку, його мотив можна зрозуміти, він щиро говорить, що шукає такі форми роботи, за яких небезпека для народу була б мінімальною. І це вагомий аргумент. Проте він не каже про неминучу співпрацю з нелегітимною та невизнаною владою. Є багато прикладів у історії, коли саме опір кримських татар давав і стратегічний, і тактичний вигравш. Як вказують аналітики, думки М. Джемілева, визнаного морального лідера народу, курултаю явно не вистачало.

Багато хто впевнений, що, оскільки меджліс уже піддався тиску зі сторони, він може проявляти слабкість і надалі.

Водночас мають рацію, напевно, і ті, хто вважає, що все дається не так просто і для реалізації ухвалених рішень доведеться ще і працювати, і боротися.

Журналістка Л. Казакевич, наприклад, вважає: «Я не політик і не політолог, проте я – кримська татарка. Я пропоную наступне: перше – припинити суперечку. На нас дивиться весь світ, українці сподіваються на нашу мудрість. Власне обговорення – теж показник того, що у нас немає культу особистості і є демократія. Друге – підсумковий документ курултаю не вважати підсумковим. Доопрацьовувати. Уточнювати навіть цей горезвісний аспект з присутністю кримських татар у держорганах влади, яку ми перед усім світом не визнаємо. Я не кажу вже про можливість проведення референдуму всього народу. Третє – національна автономія. Я – “за”. Краще без України і без Росії. Самостійно. Але це утопія, напевно. І з-поміж “двох зол” я обираю Україну. Ну, не зможу я підтримати Росію, яка відібрала життя двох кримчан, один з яких – мій сусіда Р. Аметов. Країна з гоп-стоп керівником. Не по дорозі, однозначно. Роботи дуже багато. Однак коли кримські татари байдикували? Увесь час працювали. Усе тільки починається, друзі-співвітчизники!» – зазначила Л. Казакевич.

Консультант у сфері політичних комунікацій С. Костинський зазначає, що курултай зробив заявку на перетворення кримськотатарського народу на самостійний суб'єкт міжнародних відносин. «М'яч на стороні української та російської держав. Той, хто перший зробить правильні висновки (мова насамперед про створення в Криму національно-територіальної автономії), отримає серйозний важіль впливу на півострові та одночасно забезпечить стратегічне цілепокладання і вкладе виняткову мотивацію в діяльність національного руху кримських татар мінімум на кілька найближчих років», – зазначив С. Костинський (<http://www.forbes.ru/sobytiya/obshchestvo/253217-krymskie-tatary-poshli-vo-vlast>).

Меджліс кримськотатарського народу відмовився від конфронтації та почав шукати нову модель взаємовідносин з кримською владою. Таку думку в коментарі кореспондентові

Кримського інформаційного агентства озвучив кримський політолог Д. Батурін. На думку експерта, меджлісу та курултаю належить адаптуватися до нової кримської політичної реальності.

Разом з тим в Україні слід розпочати широке обговорення пропозиції про проведення Всеукраїнського референдуму про створення Автономної Татарської Республіки Крим у складі України на території півострова. З такою ініціативою виступив в Дніпропетровську один із координаторів місцевого Євромайдану, правозахисник В. Сухов.

За його даними, такий референдум міг би відбутись разом з президентськими виборами або після них. За його словами, перетворення Криму на Автономну Татарську Республіку Крим може допомогти вирішити «кримське питання». «Справа не тільки в перейменуванні Криму, а у відновленні історичної справедливості по відношенню до кримських татар, які є прямими спадкоємцями Османської імперії. Це не тільки політичний крок, а й крок на збереження територіальної цілісності України. Результати референдуму можна імплементувати в Конституцію України», – повідомив правозахисник радіо «Свобода».

За його словами, цю ідею треба якнайшвидше донести до столичної влади (<http://www.radiosvoboda.org/content/необхідно-провести-референдум-щодо-татарської-автономії-в-складі-україни—правозахисник/25314259.html>).

Отже, курултай мав стати відправною точкою для поступального руху до власної національної державності кримських татар, але насправді нею не став. Курултай не пішов на протистояння з новою владою Криму, однак і не став офіційно заявляти про її визнання. До того ж запропонована постанова про початок «правових процедур щодо створення національно-територіальної автономії», як зазначають експерти, залишається досить розмитою для розуміння. Водночас цікавою деталлю є доручення меджлісу увійти в офіційні відносини з світовими міжнародними організаціями – що фактично є заявкою на правосуб'єктність і незалежність.

З іншого боку, як зазначають в обговореннях учасники соцмереж, політика кримських татар сьогодні виважена та мудра, вони «примудрилися сісти на всі стільчики разом».

З одного боку, М. Джемілев виступає в Радбезі ООН як головний доповідач про стан кримськотатарського народу. До цього лідер кримських татар зустрічався з керівництвом НАТО і прем'єром Туреччини Р. Ердоганом. Одночасно він проводить ще кілька ключових зустрічей, наприклад, 1 квітня захід Jamestown Foundation «Гаряча точка: Крим». Вражаюче високий рівень для неформального лідера трьохсоттисячного народу, який не має своєї державності.

З іншого боку, курултай приймає рішення про співпрацю з новою владою. М. Джемілев не може підтримати цього рішення, не втративши обличчя – але у нього поважна причина не бути присутнім на курултаї взагалі. Він в ООН. Л. Іслямов пропонується на роль віце-прем'єра, запропоновану ніким іншим, як Р. Теміргалієвим (якого за тиждень до того М. Джемілев публічно назвав «мерзотою, якій треба триматися подалі про кримських татар»). При цьому Л. Іслямов – громадянин Росії, і пред'явити татарам звинувачення в тому, що вони «зрадили Україну», неможливо, вони в будь-який момент можуть сказати, що вони-то якраз і не зраджували.

Тобто на разі кримські татари фактично примудрилися одночасно не входити в конфронтацію з Росією, залишаючи відкритими шляхи для співпраці, і залишитися «чистими» в очах Заходу і України. Вони вже отримали статус для татарської мови, визнання меджлісу російською владою (Україна, нагадаємо, його так і не визнала), який фактично визнаний єдиним і повноцінним органом представництва татар, статус корінного народу від українців, ведуть відкритий торг з Москвою та Києвом на своїх умовах, і Москва і Київ ці умови поки що приймають беззастережно.

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Призначення І. Коломойського головою Дніпропетровської ОДА в оцінках експертів

Останні події в Україні потребують прийняття нестандартних рішень, які допомогли б стабілізувати ситуацію. Серед таких можна виокремити призначення на посади голів ОДА відомих бізнесменів. Зокрема, 2 березня в. о. Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов призначив І. Коломойського головою Дніпропетровської обласної державної адміністрації, звільнивши з цієї посади Д. Колесникова. Як зазначають деякі експерти, призначення представників сотні найбагатших громадян України на посади голів обласних державних адміністрацій є виправданим кроком, адже ці люди мають як авторитет, так й інші важелі впливу, щоб взяти області під контроль.

За інформацією ЗМІ, 4 березня І. Коломойський офіційно приступив до виконання обов'язків голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації. Він зазначив, що очолюватиме цю ОДА тимчасово, щоб навести порядок і спокій у регіоні.

Показовим стало вручення місцевими активістами Євромайдану символічних ключів від облдержадміністрації І. Коломойському. Відомий бізнесмен, олігарх і мільярдер увійшов до будівлі під гучні крики «Слава Україні!». Дніпропетровцям він пообіцяв не брати хабарів, говорити українською мовою і сформувати молоду команду управлінців після того, як ознайомиться з роботою обласних органів влади.

І. Коломойський представив двох своїх заступників – адвоката, бізнес-партнера Б. Філатова і колишнього народного депутата С. Олійника. Перший із них став заступником губернатора з внутрішньої політики, другий – заступником з координації роботи з правоохоронними органами. Своїм радником І. Коломойський призначив экс-губернатора М. Швеця.

Новопризначений голова ОДА запевнив, що зробить усе можливе задля наведення порядку в регіоні. «Згода олігархів очолити регіони – це позитивний сигнал для суспільства, що все нормалізується. Я запропонував свою кандидатуру на цю посаду, щоб присікти страх і паніку», – заявив І. Коломойський. Він також зауважив, що налаштований на конструктивну роботу та співпрацюватиме з усіма політичними силами, представленими в регіоні. «Ми не прагнемо створювати однопартійну систему. Я вже жив за такої системи», – підкреслив І. Коломойський.

Він повідомив, що з головою Дніпропетровської облради Є. Удодом, якого «євромайданівці» ще недавно намагалися змістити, у нього відбулася розмова про те, як їм взаємодіяти. І. Коломойський вважає, що колишня команда ОДА на чолі з О. Вілкулом і його наступником Д. Колесниковим працювала цілком професійно, тому міняти кадри поки не варто. Крім того, новому губернатору необхідно увійти в курс справи – познайомитися з людьми і зрозуміти, хто і як працює.

І. Коломойський пообіцяв керувати чесно, не допускати корупції та хабарництва в обласних структурах влади. Своїм першочерговим завданням він вважає припинення паніки й страху в області, скорочення неефективних бюджетних витрат, а також викорінення привілеїв чиновників. Крім того, він пообіцяв зміни для підприємців. «Для малого та середнього бізнесу на території області ми влаштуємо податкові канікули, але тимчасово», – пообіцяв І. Коломойський.

Він вважає, що життя громадян потрібно привести в стан законності та порядку. «Щоб вони відчували себе захищеними та відчували впевненість у завтрашньому дні. Першочергове завдання: заспокоїти населення, заспокоїти “гарячі голови”, завершити всі непотрібні розмови», – зазначив І. Коломойський.

Крім того, губернатор наголосив, що він не боротиметься із соціальними мережами та різними ідеями. «З ідеями потрібно боротися за допомогою інших ідей. Тобто ми повинні запропонувати речі, які заспокоюють всіх», – зазначив І. Коломойський.

Як інформують ЗМІ, одразу після призначення на посаду голови ОДА І. Коломойський активно розпочав роботу та

зустрівся з дніпропетровськими бізнесменами – представниками великого та середнього бізнесу задля обговорення наявних проблем в аграрній, промисловій галузях та інших сферах. Звичайний регламент подібних зустрічей змінили, обійшлося без вступного слова керівника ОДА. Натомість перейшли до формату «питання – відповідь». І. Коломойський наголосив, що, незважаючи на ситуацію в державі, потрібно продовжувати працювати, створювати робочі місця, сплачувати заробітні плати та податки, заробляти прибуток та інвестувати. «Життя триває, які б виклики нам не надавала доля, ми зобов'язані з ними впоратися. Бізнес має працювати, розвиватися на благо області, на благо країни і на благо своїх акціонерів і працівників, які в цих компаніях працюють», – зазначив І. Коломойський.

На думку партнера І. Коломойського Г. Корбана, той як губернатор Дніпропетровщини швидко розбереться з корупцією. «Я зразу говорив, що треба залучити відомих бізнесменів та олігархів, це геніальне рішення. По-перше, олігархи мають колосальний вплив в рідних регіонах і швидко наведуть там конституційний лад, бо в них там підприємства, людський ресурс. По-друге, це нас врятує від федералізму та сепаратизму. І, по-третє, буде викоринено корупцію», – зазначив Г. Корбан.

Крім того, на його думку, призначення єврея І. Коломойського керівником Дніпропетровської ОДА дає сигнал усьому світу, що в Україні немає фашизму, антисемітизму.

У свою чергу заступник голови Дніпропетровської ОДА Б. Філатов запевнив, що влада Дніпропетровщини веде діалог з усіма і ситуація в області є стабільною. «У нас все стабільно. У нас є різні деструктивні елементи, які намагаються збиратися через соцмережі, роблять антиконституційні гасла, закликають до захоплення будівель, але за допомогою різних заходів, у тому числі й завдяки системній роботі з ними, нам вдається цю ситуацію тримати в зародку. Тобто ми не вправі заборонити громадянам висловлювати свою думку. Вони збираються, розмахують георгієвськими стрічками, але ніхто не дозволяє їм паплюжити державні символи України, захоплювати будівлі тощо», – наголосив Б. Філатов.

Він запевнив, що влада проводить діалог нормально з усіма. «Я вважаю, що Дніпропетровщина – приклад для всієї країни зараз», – зазначив заступник голови Дніпропетровської ОДА. За його словами, Дніпропетровськ показав своїм прикладом, яким чином можна цивілізовано передавати владу. «Зрозуміло, що у нас тут політичні протиріччя, у нас є особиста неприязнь з представниками старої команди, але потрібно віддати їм належне, в тому числі Партії регіонів, що вони не стимулюють проросійські настрої і не стали “п’ятою колоною”. Це дуже важливо», – наголосив Б. Філатов.

Варто зазначити, що між усіма політичними силами регіону була підписана політична угода, яку підписала й ПР. Як зазначають експерти, у цій політичній угоді Партія регіонів чітко засудила режим В. Януковича, заклики до територіального поділу України, закликала до розслідування ситуації з побиттям мирних демонстрантів.

На цю угоду звертає увагу й Б. Філатов, який вважає, що це було зроблено з перспективою на майбутнє. «Ми дивимось в майбутнє, а не в минуле. Зараз ми налагодили політичний діалог і не збираємось займатися “полюванням на відьом”». Якщо є зловживання, порушення, нехай цим займаються правоохоронні органи, а ОДА є політичним органом, тому ми повинні налагодити діалог в суспільстві, вгамувати пристрасті, щоб показати приклад стабільності, що ми і показуємо. Я не хочу обговорювати сусідів, але у нас немає таких перекосів, як на Заході та Сході України. У нас все нормально. У нас немає захоплень райадміністрацій, протиправних дій, пограбувань, мародерства», – заявив Б. Філатов.

Він також озвучив чотири основні напрями роботи, над реалізацією яких працює нове керівництво області. «Це збереження суверенітету і територіальної цілісності, стабілізація соціальної та економічної ситуації в області. Третє питання – створення нових відкритих правил гри, які не можна буде змінити у питаннях, у тому числі кадрових призначень, у питаннях цензури, свободи слова та іншого. Четверте – проведення чесних і прозорих президентських виборів без різних пріоритетів, як це було раніше. Абсолютно змагальних», – зазначив Б. Філатов.

Тим часом, як інформують ЗМІ, 20 березня 2014 р. на Дніпропетровщині підписано меморандум про перемир'я між різними політичними силами. У рамках меморандуму політичні сили відмовляються від силового протистояння під час мітингів, з'ясування відносин у мережі Інтернет, а також заявляють про неприпустимість напруження над державними символами та пам'ятниками.

Експерти, аналізуючи ситуацію, висловлюють різні точки зору з приводу призначення «олігархів» на важливі державні посади. Зокрема, глава Громадського комітету національної безпеки України О. Толкачов вважає, що призначення олігархів губернаторами в ряді областей це дуже влучне рішення для нової влади України. «У нас була велика проблема нелегітимності влади. Коли губернаторами стали олігархи, їхнє рішення вже не будуть ставитися під сумнів. Крім того, вони як власники підприємств зацікавлені у розвитку регіонів. Що стосується І. Коломойського, це взагалі дуже влучне рішення. Головний єврей Європи став губернатором у країні, яку зараз деякі звинувачують у націоналізмі», – зазначив О. Толкачов.

Директор «Інституту міста» О. Сергієнко також вбачає сенс у такому призначенні. На його думку, нині ці призначення є виправданими. «Зараз така екстраординарна ситуація, а це – люди, які користуються авторитетом, впливом. Вони мають усі важелі, щоб взяти свої області під жорсткий контроль. Зрозуміло, що це – захід тимчасовий, до стабілізації ситуації. До речі, в історії відомі випадки, коли великі бізнесмени кидали займатися бізнесом, навіть на шкоду цьому самому бізнесу, і займалися державними чи громадськими справами. Той самий Блумберг, колишній мер Нью-Йорка», – зазначив експерт.

Президент Аналітичного центру «Політика» І. Попов також переконаний у тому, що громадянська позиція найзаможніших і найвпливовіших людей України має сприяти громадянському спокою в країні.

Він назвав позитивом призначення найбагатших українських бізнесменів на ключові пости в регіонах. Політолог навів як дуже вдалий приклад призначення губернатором Дніпропетровщини бізнесмена І. Коломойського. «Я впевне-

ний, що призначення І. Коломойського є тимчасовим. Проте він є настільки авторитетною людиною у Дніпропетровській області, що після його призначення ми там не бачимо якихось проблем з тітушками, із завозом російських провокаторів, бійками навколо ОДА. Тобто вони говорять однією мовою, домовляються про щось, він комунікує з Києвом на найвищому рівні», – зазначив І. Попов.

Не оминули увагою призначення І. Коломойського й зарубіжні політики. Зокрема, заступник держсекретаря США У. Шерман назвала Дніпропетровську область прикладом того, до чого прагнуть усі українці, і наголосила, що їй приємно було зустрітися з губернатором регіону. «Очевидно, що тут є дуже об'єднана спільнота, де представлені всі релігії і всі етнічні групи. Я сьогодні зустрічалася з найбільшою єврейською спільнотою в Україні для того, щоб запитати у них, чи правдиві слова про зростання антисемітизму за нового уряду. Я хочу вам сказати, що це не правда», – зазначила вона після зустрічі з головою Дніпропетровської ОДА І. Коломойським.

Проте є й інші думки. Деякі експерти вважають, що призначення олігархів на керівні посади не зовсім виправдано, а деякі взагалі таке рішення засуджують.

Директор Української філії Інституту країн СНД Д. Денисов зазначив, що зміна голів областей в Україні обумовлена тим, що нова влада намагається закріпити свої позиції на місцях. «Нові губернатори – це політична доцільність, через яку влада Києва намагається себе легітимізувати на південному сході й отримати важелі впливу. У Донецьку і Дніпропетровську це вже не сприйнято більшістю», – наголосив Д. Денисов.

На його думку, найнесподіваніші призначення були саме в цих областях. «Коломойський і Тарута – це люди, які не мають значного авторитету серед звичайних громадян. Вони – представники великого бізнесу, що негативно сприймається жителями східних областей. Великі питання викликають їхні професійні навички в адмініструванні й чиновництві. Вони обидва останні 25 років не займали посад адміністративного характеру. І як вони справлятимуться зі своїми обов'язками –

це питання. У першу чергу вони забезпечуватимуть функціонування свого бізнесу і збагачуватимуться за рахунок держави і народу», – прогнозує експерт.

Ще жорсткіше висловився директор Центру євразійських досліджень В. Корнілов, який заявив, що призначення нових губернаторів в Україні підтверджують, що Майдан був бунтом проти олігархів четвертого Президента В. Януковича. «Усі наївні надії всіляких активістів Майдану про те, що вони творять антиолігархічну революцію, були помилковими. Ми, експерти, не раз говорили, що Євромайдан – це бунт українських олігархів проти В. Януковича та “сім’ї”, які наступали на хворі мозолі великого бізнесу. Ці призначення підтверджують, що ми, а не ті, хто кидався на амбразуру, мали рацію», – вважає В. Корнілов.

На його думку, українські олігархи вклали в Євромайдан чимало коштів, тому сьогодні новій владі «потрібно окупати кошти». «Нинішня влада не має коштів. Вона знайшла спосіб розрахуватися зі спонсорами, передавши в безроздільне володіння східні області, а це відновлює феодальну систему годівлі. Адже в попередні століття давали вотчину бояринові, і у нього було всього два обов’язки: вчасно платити податки головному феодалу і стежити, щоб не було бунтів на підконтрольній території. Ось це обов’язки Коломойського і Тарути», – наголошує експерт.

Також відреагували на призначення олігархів на посади голів ОДА ідейні противники – комуністи і «свободівці». Зокрема, лідер КПУ П. Симоненко заявив, що до влади, замість одних олігархів, прийшли інші олігархи, які хочуть повернути те, що вклали в так звані «революції».

За його словами, призначення губернаторами двох українських олігархів І. Коломойського та С. Тарути є боротьбою всередині класу власників-олігархів. «Ті, які були при владі під біло-блакитними прапорами, і ті, які перебували в так званій опозиції під помаранчевими знаменами. Але це представники одного і того ж класу власників, які сьогодні найжорстокішим чином експлуатують людей на заводах, на фабриках, експлуатують їхній душевний стан, бо інформаційний простір просто розкладає і знищує людські якості і гідність», – зазначив лідер КПУ.

Він переконаний, що в цьому випадку прийшли люди, які платили за те, що відбувалося на Майдані та використовуватимуть владу для швидкого повернення вкладених грошей.

У свою чергу лідер В «Свобода» О. Тягнибок також розкрикував призначення олігархів губернаторами. Але він не вважає, що це зроблено з метою збагачення олігархів. На його думку, такі кадрові рішення можуть бути тільки тимчасовими. «Я вважаю це ризиком, причому досить великим ризиком, враховуючи те, що надалі це може призвести до федерального розділу держави, але керівництво країни на етапі формування списків керівників ОДА, враховуючи, що Україна опинилася в цей період в дуже складній геополітичній ситуації, маю на увазі військову агресію з боку Росії, прийняло подібне рішення. Якщо це тимчасовий крок, то в принципі це можна сприйняти», – заявив він.

Звичайно ж розв'язати всі проблеми миттєво неможливо й противників призначення нових губернаторів достатньо. Вистачає і тих, хто хотів би зайняти ці високі державні посади й для цього робитиме все можливе щодо дискредитації новопризначених голів ОДА. Не обійде така доля й І. Коломойського, але він це знає і спробує виправдати довіру керівництва країни.

Як відомо, І. Коломойський досі був людиною непублічною, тому важко судити, який з нього вийде губернатор. У будь-якому випадку, наші олігархи перебувають у боргу перед українським суспільством. В умовах нинішньої кризи багаті бізнесмени повинні допомогти розв'язати економічні проблеми, щоб економіка не звалилася в прірву, адже їм це не вигідно. Отже, великий бізнес має усвідомлювати свою відповідальність за становище в Україні та діяти відповідно (*Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Ігор Коломойський вступив на посаду голови Дніпропетровської облдержадміністрації // <http://nmsk-segodnya.dp.ua/uk/content/igor-kolomoyskiy-vstupiv-na-posadu-golovi-dnipropetrovskoyi-oblderzhadministraciy>. – 2014. – 4.03; Губернатор Коломойський закликав регіональний бізнес створювати робочі місця та інвестувати // [27](http://9-chan-</i></p></div><div data-bbox=)*

nel.com/gubernator-kolomoyskiy-zaklikav-regionalniy-biznes-stvoryuvati-roboti-mistsya-ta-investuvati-komentar-00062856.html. – 2014. – 13.03; Толкачов: Олігархи-губернатори це влучне рішення // <http://espresso.tv>. – 2014. – 4.03; Призначення Коломойського і Тарути головами ОДА – необхідний тимчасовий захід // <http://www.radiosvoboda.org>. – 2014. – 25.03; Олігархи зобов'язані посприяти громадянському миру в Україні // <http://btbtv.com.ua>. – 2014. – 17.03; Дніпропетровщина – приклад того, до чого прагнуть всі українці // http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?dniproperetrovshhina_. – 2014. – 21.03; На Дніпропетровщині підписаний Меморандум про перемир'я між різними політичними силами // <http://www.adm.dp.ua/OBLADM/obldp.nsf/document.xsp?id=7F44E85EC8725815C2257CA500552D03>. – 2014. – 24.03; Ігор Коломойський: «Перші кроки будуть направлені на дотримання порядку на Дніпропетровщині та введення життя в нормальне русло» // <http://www.adm.dp.ua/OBLADM/obldp.nsf/document.xsp?id=C1FCA25DB513463AC2257C91004E3353>. – 2014. – 4.03; Корбан: «Впевнений, що Коломойський викоринить корупцію на Дніпропетровщині» // <http://www.wz.lviv.ua/news/56319>. – 2014. – 2.03; Призначення губернаторів підтвердили, що Майдан був бунтом олігархів // <http://ua.for-ua.com>. – 2014. – 5.03; Симоненко прокоментував призначення губернаторами двох українських олігархів // <http://www.rbc.ua>. – 2014. – 3.03; Тягнибок розкритикував призначення олігархів губернаторами // <http://www.uzhgorod.net.ua>. – 2014. – 12.03).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Під час пленарного засідання 1 квітня депутати не змогли знайти компромісу щодо законопроекту про місцеві вибори. Голова Верховної Ради О. Турчинов доручив профільному комітету попрацювати над документом і не виключив зміни дат голосування на місцевих виборах, передає кореспондент УНН.

Верховна Рада не захотіла змінювати правила місцевих виборів. Відповідний законопроект підтримало лише 208 нардепів.

Нагадаємо, 25 травня, разом з достроковими виборами Президента, Верховна Рада України призначила вибори міських голів у п'яти містах (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

Верховна Рада на пленарному засіданні 1 квітня звільнила двох членів Центрвиборчкому та призначила на їхнє місце нових людей.

Так, замість Ю. Донченка та О. Копиленка, якого певний час вважали претендентом на посаду голови комісії, було запропоновано призначити К. Березюк та О. Діденка (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

Верховна Рада призначила нових шістьох членів НБУ.

ВР призначила членами ради НБУ О. Біланенка, С. Буковинського, О. Кандибку, Т. Ковальчука, В. Ломаковича, І. Лютого. Відповідну постанову підтримало 243 нардепи, передає кореспондент УНН.

Як нагадав доповідач з цього питання голова Комітету з питань фінансів та банківської діяльності О. Риженков, парламент призначає половину членів ради НБУ, а термін їхніх повноважень становить сім років.

Нагадаємо, що ВР звільнила шістьох членів ради НБУ у зв'язку із завершенням терміну їхніх повноважень (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

Депутати Верховної Ради України проголосували за закон про амністію. Про це повідомив в. о. голови фракції «Батьківщина» С. Соболєв на брифінгу, передає кореспондент УНН.

Він також повідомив, що ухвалений 1 квітня парламентом закон про амністію стосуватиметься близько 26 тис. ув'язнених громадян за незначні злочини, зокрема, пов'язані з політичною або з підприємницькою діяльністю.

За його словами, Україна «не бачила амністії» останні чотири роки. Також ухвалено закон про приведення до європейських норм відбування покарання: це закони, у яких зазначається, що відбування покарання повинно відбуватися згідно з європейськими конвенціями та стандартами (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

Під час круглого столу в Комітеті з питань науки і освіти обговорено концептуальні засади реформування Національної академії наук України в контексті підготовки змін до законів України щодо науки.

Зокрема, під час заходу, що відбувся 28 березня, і у якому взяли участь понад 80 представників наукових кіл, громадських організацій, органів державної влади, журналістів, обговорено Концепцію розвитку Національної академії наук у контексті змін до законодавства України в науково-технічній сфері. Учасники засідання зазначили, що комітет напрацьовує зміни до Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», у контексті яких важливим є питання реформування Національної академії наук України, відповідальної за проведення і координацію фундаментальних і прикладних досліджень з найважливіших проблем держави. Також зауважувалося, що 25 грудня 2013 р. постановою президії НАН України затверджено Концепцію розвитку Національної академії наук України. На сьогодні академія розробляє заходи щодо її реалізації.

Про основні положення Концепції розвитку Національної академії наук України розповіли академіки НАНУ А. Наумовець і А. Загородній.

Зверталася увага на те, що Концепцію розвитку Національної академії наук на 2014–2023 рр. підготовлено відповідно до рішення сесії загальних зборів НАНУ від 18 квітня 2013 р.

Реалізація цієї Концепції покликана сприяти зростанню ролі вітчизняної науки як важливого чинника модернізації країни, збільшенню внеску Національної академії наук у забезпечення ефективного економічного та соціального розвитку України, її обороноздатності та національної безпеки шляхом:

- підвищення рівня фундаментальних і прикладних досліджень, посилення їхнього міждисциплінарного характеру, подальшого розвитку конкурсних і програмно-цільових засад планування науково-дослідних робіт;

- активізації досліджень і розробок, спрямованих на підвищення наукоємності та конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, створення ефективної інноваційної інфраструктури;

- підвищення ефективності та прозорості використання бюджетних коштів, що спрямовуються на фінансування наукової та науково-технічної діяльності, посилення конкурентних засад фінансування досліджень;

- розвитку інфраструктури досліджень, поліпшення їх матеріально-технічного та інформаційного забезпечення;

- зміцнення кадрового потенціалу, підтримки провідних наукових шкіл, залучення до академічних установ талановитої молоді;

- розвитку освітньої діяльності, розширення участі в підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації;

- подальшої інтеграції в міжнародне наукове співтовариство.

Учасники круглого столу зосередилися на питаннях державного та громадського керування науково-технічною сферою, створення системи прогнозування та розробки пріоритетних напрямів розвитку науки й техніки, належного фінансування та демократичних форм його розподілення, збільшення частки конкурсного та грантового забезпечення наукових досліджень, підвищення відповідальності за якість і використання результатів науки, оздоровлення наукового середовища та підвищення статусу наукового працівника і вченого, особливої уваги до підготовки молодих кадрів.

Зокрема, приділено увагу питанням внутрішньої організації та життя наукового середовища академії. На думку учасників

обговорення, враховуючи, що в академії зосереджена наукова еліта держави, мають бути створені ефективні умови її самоорганізації, самозбереження і максимального спрямування на кінцевий результат.

Учасники круглого столу наводили приклади організації науки в США, деяких країнах Європейського Союзу. На їхню думку, слід врахувати все найкраще з цього досвіду, але зосередитися на тих новаціях, які дадуть максимальний ефект на ґрунті наших особливостей і традицій.

Були висловлені й думки із загальною критичною оцінкою Концепції. При цьому наголошувалося на необхідності комплексного багатостороннього емпіричного аналізу наявного стану речей у державі та науці методами юриспруденції, соціології, економіки, наукометрії, наукознавства, філософії науки тощо.

Учасники заходу підтвердили позицію про те, що відродження та економічне зростання країни, особливо в кризовій ситуації, можливо забезпечити лише за умови пріоритетної підтримки галузей освіти та науки України. Про це говорить і позитивний досвід ставлення до цих сфер у кризовий період 1930-х років у США, повоєнній Німеччині тощо. Отже, передусім саме держава має змінити своє ставлення до науки та забезпечити сприятливі умови діяльності науково-технічної сфери в Україні.

На завершення круглого столу голова комітету Л. Гриневич наголосила, що напрацювання громадського обговорення враховуватимуться при підготовці нової редакції закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», над яким нині працює комітет. Голова комітету поінформувала, що Верховною Радою прийнято рішення про проведення 2 липня 2014 р. парламентських слухань на тему: «Про стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави», які стануть серйозним майданчиком продовження плідної дискусії з питань реформування й розвитку науки в Україні та опрацювання підготовлених змін до закону про науку (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.04*).

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про основні засади державної житлової політики.

Законопроектом (реєстр. № 3498) пропонується визначити основні правові, економічні, соціальні та організаційні засади державної житлової політики як складової частини внутрішньої політики України.

Згідно з проектом, «державна житлова політика – це діяльність держави, спрямована на створення умов, за яких громадяни можуть побудувати житло, придбати його у власність, отримати житло в оренду, а ті, що потребують соціального захисту, отримати державну допомогу відповідно до закону».

Проектом пропонується визначити основні принципи державної житлової політики. Документ також передбачає основні пріоритети державної житлової політики.

Згідно з проектом, пріоритети державної житлової політики реалізуються шляхом включення заходів у відповідні програми соціально-економічного розвитку. Під час засідання комітету зазначалося, що основним засобом досягнення мети є: обґрунтування необхідності та прийняття житлових програм; комплексне реформування житлового законодавства; упровадження державних соціальних стандартів (норм і нормативів), державних соціальних гарантій забезпеченості громадян житлом у соціальному житловому фонді, а також місцевих соціальних гарантій у сприянні громадянам отримання у власність або користування житла тощо.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого стане підставою для визначення основних способів реалізації конституційного права на житло; прогнозованості та публічності житлової політики (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).*** – 2014. – 2.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Відбулася зустріч в. о. Президента України, Голови Верховної Ради України О. Турчинова з Президентом Парламентської асамблеї ОБСЄ Р. Кривокапичем.

Під час зустрічі сторони обговорили поточну ситуацію, що склалася в Україні. О. Турчинов наголосив, що на шляху стабілізації в Україні стала агресія Російської Федерації по відношенню до Криму: «Не маючи жодних підстав, Російська Федерація окупувала частину території України». У свою чергу Р. Кривокапич наголосив, що ОБСЄ підтримує територіальну цілісність і суверенність території України.

Крім того, сторони обговорили питання проведення «чесних і прозорих президентських виборів». О. Турчинов зазначив, що «до України запрошені спостерігачі від міжнародних інституцій та ОБСЄ».

Р. Кривокапич наголосив, що в Україні цього року буде представлена найбільша за кількістю місія ОБСЄ за весь час спільних відносин (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 1.04).

Сьогодні на порядку денному стоїть завдання переозброєння Збройних сил України. Про це заявив в. о. Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов.

Під час брифінгу у 169 навчальному центрі Сухопутних військ Збройних сил України у смт Десна в середу, 2 квітня, О. Турчинов зазначив, що останніми роками ставлення до Збройних сил України та їх фінансування відбувалося «за залишковим принципом». За словами в. о. Президента України, коли розпочалася агресія проти нашої держави та окупація Криму, Україна «відчула серйозні проблеми у Збройних силах» і нині армію «фактично відновлюємо з нової відмітки».

«За короткий термін Збройні сили України було приведено до стану повної бойової готовності, і сьогодні на порядку денному стоїть завдання переозброєння Збройних сил», – заявив він.

За словами О. Турчинова, сьогодні на полігоні було продемонстровано перспективні зразки зброї – від стрілецької до найсучасніших танків, і найважливішим є те, що вони виробляються на українських підприємствах. «Це зразки української зброї, найкращої зброї, яка захищатиме нашу країну», – сказав він. О. Турчинов також заявив, що оборонно-промисловий комплекс, який «буде відроджуватися і отримає державне замовлення», здатний забезпечити повний замкнутий цикл виробництва. Виконуючий обов'язки Президента при цьому підкреслив, що, незважаючи на дуже складну економічну ситуацію, для захисту нашої держави уряд виділятиме кошти не лише для того, щоб утримувати армію, а й на її переозброєння.

Разом з в. о. Президента України на полігоні були присутні в. о. міністра оборони України М. Коваль, начальник Генерального штабу, Головнокомандувач Збройних сил України, генерал-лейтенант М. Куцин, командувач Сухопутних військ Збройних сил України А. Пушняков, т. в. о. глави Адміністрації Президента України С. Пашинський (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 2.04).

Исполняющий обязанности Президента Украины, Председатель Верховной Рады Украины А. Турчинов подписал Закон Украины № 1165-VII «О внесении изменений в Закон Украины “О государственном бюджете Украины на 2014 год”». Об этом говорится на официальном сайте Верховной Рады Украины.

В частности, на 22 млрд 372 млн 555,6 тыс. грн уменьшены доходы и на 25 млрд 449 млн 725,1 тыс. грн расходы государственного бюджета Украины на 2014 г.

Кроме того, на 3 млрд грн уменьшен предельный объем дефицита государственного бюджета Украины на 2014 г., а также увеличен на 78 млрд 524 млн 819,1 тыс. грн предельный объем государственного долга. Напомним, народные депутаты поддержали этот закон 27 марта 2014 г. За

соответствующее решение проголосовало 228 депутатов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Будуть здійснені технічні, політичні і юридичні заходи для того, щоб полегшити «правила гри» між українським НАК «Нафтогаз України» і російським ВАТ «Газпром». Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 2 квітня, під час X щорічної Інвестиційної конференції.

Він зазначив, що уряд розглядає варіанти таких заходів: «Не буду вдаватися в деталі. Спершу ми зробимо правильні кроки, а потім оголосимо про них».

Прем'єр-міністр нагадав, що російський «Газпром» оголосив нову ціну газу для України – 360 дол. за 1 тис. куб. м. Проте, за його словами, Україна не отримала щодо цього жодного офіційного документа: «Навіть більше – учора Росія в порушення міжнародного права денонсувала харківські угоди. Вони хотіли відкрити дорогу до підвищення ціни на газ ще на 100 дол. – до 500 дол. за 1 тис. куб. м».

Він повідомив, що доручив голові НАК «Нафтогаз України» поїхати до Москви для обговорення газового питання.

Відповідаючи на запитання одного з учасників конференції щодо реверсу газу зі Словаччини, А. Яценюк підкреслив, що Словаччина має всі технічні можливості для початку операції реверсу з НАК «Нафтогаз України». «Ми очікуємо, що “Нафтогаз” може отримувати з реверсного потоку до 20 млрд куб. м газу. Його ціна нижча від російського і на сьогодні в середньому становить 350 дол. за 1 тис. куб. м», – наголосив він.

Крім того, Прем'єр-міністр повідомив, що два дні тому направив лист президенту Європейської комісії Ж. М. Баррозу з проханням «звернутися до партнерів з ЄС дотримуватися положень Енергетичної хартії та Третього енергетичного пакета та підтримати Україну в диверсифікації газопостачання».

Також А. Яценюк спростував чутки, що «потрібно інвестувати ще сотні мільйонів доларів для будівництва нової труби»: «Це не правда. Правда в тому, що Словаччина може з легкістю забезпечити реверсний потік для України. Це не має

нічого спільного з технічними питаннями, це виключно політичне рішення. Сподіваємося, що наші європейські партнери це політичне рішення приймуть» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 2.04).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк позитивно оцінює перспективи співпраці з Міжнародним валютним фондом. Про це він повідомив журналістам у рамках X щорічної Інвестиційної конференції в середу, 2 квітня 2014 р.

А. Яценюк повідомив, що наступного тижня в парламенті має бути проголосований ряд законопроектів на виконання попередніх умов, «щоб міжнародні інвестори відновили програму з Україною». «Переконаний, що ми пройдемо у парламенті ці рішення, і вбачаю, що до кінця поточного місяця МВФ повинен розглянути програму з Україною. Мої оцінки дуже позитивні», – підкреслив глава уряду.

Він також наголосив, що наполягатиме на повторному розгляді у Верховній Раді позиції уряду щодо оподаткування великого бізнесу: «Хочу переглянути деякі ставки оподаткування, тому що деякі ставки завищені, а деякі, навпаки, не пройшли в силу того, що у парламенті лобізм, який межує з корупцією. Сподіваюся, що парламент нас підтримає» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 2.04).

Уряд очікує, що проект змін до Конституції з'явиться через два тижні.

«Ми очікуємо, що проект змін до Конституції, яка має відновити баланс влад і відображати бачення кожного регіону України та кожного виборця, з'явиться через два тижні», – сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час X щорічної Інвестиційної конференції в середу, 2 квітня. «Багато залежатиме від того, чи політичні сили готові до реальних політичних та економічних реформ», – наголосив він.

За словами глави уряду, було нелегко отримати в парламенті 258 голосів за пакет із жорсткої економії: «Схожа ситуація з Конституцією».

А. Яценюк нагадав, що уряд України вже заявив свою позицію щодо того, якої Конституції потребує країна. Він повідомив, що 1 квітня зустрівся з головою Конституційної комісії «для того, щоб показати, що українські політичні сили готові до політичних та економічних змін».

Нагадаємо, уряд наполягає на змінах до Основного закону, що передбачають децентралізацію влади. Зокрема, Кабінет Міністрів виступає за ліквідацію обласних і районних адміністрацій, формування виконавчих комітетів, які обираються місцевими радами, і впровадження інституту префектів для загального нагляду за дотриманням законодавства на відповідних територіях (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 2.04).*

Уряд вводить електронну систему торгів арештованим майном. «Міністерство юстиції і уряд фактично знищують монополію на реалізацію майна, яке продавалося за рішеннями судів», – заявив на засіданні уряду у вівторок, 1 квітня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Він зазначив, що йдеться про майно, «яке вилучалося банками за кредити, вилучалося Державною виконавчою службою»: «Це майно, на якому наживалася фактично одна монополізована фірма, коли те, що коштувало 1 тис. грн, продавалося за 500 грн, а ще 500 грн людина залишалася винна банку чи іншій установі».

Як зазначив глава уряду, схожу систему було введено в Грузії, «коли прозоро, публічно в електронній системі торгів продається будь-яке майно за реальною вартістю без посередників, без корупціонерів і без того, щоб з людей стягували до 50 % від ціни майна, яке вони отримували» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 1.04).*

Відбулася робоча зустріч міністра енергетики та вугільної промисловості України Ю. Продана із представниками Посольства Великої Британії в Україні.

Зустріч проведено з метою обговорення напрямів співпраці в енергетичній сфері та можливості запровадження програми допомоги Україні з боку Великої Британії.

Під час зустрічі обговорено питання перспектив видобування нетрадиційних видів вуглеводнів, підтримки реалізації угод про розподіл продукції, зокрема за участі британських компаній, і впровадження в Україні Третього енергетичного пакета. Крім того, сторони обговорили питання енергетичної безпеки, одним із шляхів забезпечення якої є диверсифікація постачання газу в Україну, будівництво LNG-терміналу та питання надання Україні міжнародної технічної допомоги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua) – 2014. – 1.04*).

Міністр енергетики та вугільної промисловості України Ю. Продан провів робочу зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Польща в Україні Г. Літвіном.

У зустрічі також взяли участь представники економічного відділу Польщі, фахівці Міненерговугілля, НАК «Нафтогаз України» та ПАТ «Укртрансгаз».

Під час зустрічі обговорено ситуацію в паливно-енергетичному комплексі України та питання співробітництва Україна – Польща. Зокрема, ішлося про обмін досвідом з питань видобування нетрадиційних видів вуглеводнів, активізації будівництва Євроазійського нафтотранспортного коридору, перспектив реверсного постачання газу з Польщі до України та реалізації проекту з експортного постачання електроенергії до Республіки Польща (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua) – 2014. – 1.04*).

Аграрний фонд спрямував аграріям 25,2 млн грн додаткових виплат. Про це міністр аграрної політики та продовольства України І. Швайка повідомив під час інтерв'ю телеканалу ICTV.

Він зазначив, що в умовах дефіциту коштів у аграріїв на проведення весняної посівної дієвим механізмом допомоги

є форвардні закупівлі, які здійснює Аграрний фонд. «Станом на 1 квітня Аграрний фонд уклав форвардні контракти із виробниками зерна на поставку 796 тис. т. У рамках укладених угод аграріям авансовано 704 млн грн державної підтримки. Крім того, за результатами весняних оглядів посівів, Аграрний фонд розпочав виплату додаткового 20-відсоткового авансового платежу. На сьогодні опрацьовано відповідні акти та спрямовано сільгосптоваровиробникам 25,2 млн грн», – зазначив І. Швайка.

Нагадуємо, що з урожаю зерна 2014 р. Аграрний фонд планує закупити до державних запасів 1,2 млн т (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 1.04*).

Ціни на газ для населення підвищаться з 1 травня, а на тепло – з 1 липня. Про це на брифінгу заявив міністр фінансів О. Шлапак, передає кореспондент УНН.

За його словами, відповідну постанову вже ухвалено. «Нові ціни на газ (встановлюються. – Ред.) з 1 травня, на тепло з 1 липня», – сказав О. Шлапак.

Він додав, що для тих людей, які сплачують за тепло в опалювальний сезон, нові «платіжки» буде спрямовано вже в новому опалювальному сезоні.

Міністр фінансів додав, що вартість газу для населення зросте на 73 %. Так, за умови споживання не більше 2,5 тис. куб. м на рік вартість газу становитиме 1197 грн, а в разі споживання до 6 тис. куб. м – 1965 грн. У разі споживання понад 6 тис. куб. м тариф становитиме понад 4 тис. грн (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2014. – 2.04*).

Міністр соціальної політики Л. Денісова наголосила, що уряд вводить 100-відсоткову компенсацію підвищення тарифів для сімей з доходами на рівні нижче прожиткового мінімуму, передає кореспондент УНН.

За її словами, відповідна постанова вже ухвалена Кабміном. «Право на отримання компенсації будуть мати ті сім'ї, сукуп-

ний дохід яких нижче передбаченого прожиткового мінімуму», – наголосила Л. Денісова.

Однак, за її словами, ця компенсація не виключає програми субсидій, яка діє в Україні близько 15 років, тому після підвищення тарифів кількість сімей, які отримуватимуть субсидію, збільшиться на 185 тис. і становитиме 1 млн сімей. «Цими субсидіями ми охоплюємо тільки ті сім'ї, у яких дохід за 887 грн на одного члена сім'ї», – пояснила міністр (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Секретар РНБРО А. Парубій повідомив, що на сьогодні до Збройних сил України мобілізовано 19 тис. військовослужбовців. Про це він сказав під час брифінгу, передає кореспондент УНН.

«Також хотів би повідомити, що на сьогодні мобілізовано 19 тис. військовослужбовців, на 85 % виконано план мобілізації до ЗСУ», – сказав він. За його словами, на сьогодні більшість військових і правоохоронців з Криму вже перебувають за Перекопом. «І приступили до ведення служби на материковій частині України», – сказав А. Парубій.

Він повідомив, що на сьогодні з військової техніки, яка перебувала на півострові, виведено 41 танк, 64 автомобілі та ще ряд елементів військової техніки. За його словами, переговори щодо виведення техніки, зокрема і кораблів, тривають (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Міністерство внутрішніх дел України не обнаружило порушень со стороны милиции при задержании А. Музычко. Об этом говорится в заключении служебного расследования причин гибели А. Музычко, сообщает пресс-служба МВД Украины.

«По результатам служебного расследования нарушений служебной дисциплины и других нормативно-правовых актов, регламентирующих деятельность органов внутренних

дел, в действиях сотрудников ГУБОП МВД Украины не выявлено», – отмечается в сообщении.

Учитывая это, комиссия рекомендовала закончить служебное расследование причин и обстоятельств гибели А. Музычко во время проведения специальной операции в Ровно и проверки правомерности действий работников милиции. Сведения, которые стали основанием для проведения служебного расследования, считать не подтвердившимися в части неправомерности действий работников милиции.

Отметим, глава МВД А. Аваков накануне пообещал опубликовать полный отчет о внутреннем расследовании относительно задержания А. Музычко. В то же время А. Аваков подчеркнул, что в ходе задержания А. Музычко милиция действовала правомерно. 2 апреля МВД обнародовало заключение о расследовании гибели А. Музычко на своем официальном сайте (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>)). – 2014. – 2.04).

ПОЛІТИКА

По состоянию на 2 апреля Центральная избирательная комиссия зарегистрировала 23 кандидата на пост Президента, передает УНН.

Так, 1 и 2 апреля комиссия зарегистрировала кандидатами на пост Президента:

– О. Богомолец, 1966 года рождения, образование высшее, проживает в Киеве, главного врача, врача-дерматовенеролога ЧП «Институт дерматокосметологии доктора Богомолец», беспартийная, самовыдвижение;

– Н. Королевскую, 1975 года рождения, образование высшее, проживает в Киеве, временно неработающую, члена Партии Наталии Королевской «Украина – Вперед!», самовыдвижение;

– А. Гриценко, 1957 года рождения, образование высшее, проживает в Киеве, народного депутата Украины, члена политической партии «Гражданская позиция», субъект выдвижения – политическая партия «Гражданская позиция»;

– Д. Яроша, 1971 года рождения, образование высшее, проживает в г. Днепропетровск Днепропетровской области, временно неработающего, члена политической партии «Правый сектор», самовыдвижение;

– О. Тягнибока, 1968 года рождения, образование высшее, проживает в Киеве, народного депутата Украины, члена политической партии «Свобода», субъект выдвижения – политическая партия «Всеукраинское объединение “Свобода”»;

– А. Клименко, 1965 года рождения, образование высшее, проживает в Донецке, председателя Украинской народной партии, субъект выдвижения – Украинская народная партия;

– В. Цушко, 1963 года рождения, образование высшее, проживает в Киеве, временно неработающего, самовыдвижение;

– В. Куйбиду, 1958 года рождения, проживает в Киеве, образование высшее, выдвинут съездом НРУ;

– З. Шкиряка, 1970 года рождения, проживает в Киеве, временно не работает, беспартийный, самовыдвижение.

Кроме того, комиссия отказала в регистрации семи кандидатам, поскольку ими нарушен установленный избирательным законом порядок выдвижения кандидата или поданные ими документы не соответствуют требованиям ст. 48 и 51 Закона Украины «О выборах Президента Украины» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 1.04).

Україна може незабаром вступити до Північноатлантичного альянсу (НАТО). Про це в ефірі «Шустер LIVE» заявив виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради О. Турчинов.

Він, зокрема, пояснив, що якщо Росія не припинить загрожувати територіальній цілісності нашої держави, Україна подасть заявку на вступ до НАТО.

«Саме Російська Федерація своєю агресією, своїми військами, які постійно перебувають на кордонах з нашою країною, наполегливо штовхає Україну в НАТО», - підкреслив в.о. Президента.

Він попередив, що якщо росіяни будуть продовжувати в тому ж дусі, то не варто виключати вступу України до Альянсу.

О. Турчинов також додав, що саме завдяки агресії Росії кількість українських громадян, які підтримують вступ України до Північноатлантичного альянсу для захисту своїх кордонів, постійно зростає (*Gazeta.ua* (http://gazeta.ua/articles/politics/_rosiya-napoleglivo-shtovhaye-ukrayinu-v-nato-turchinov/550589)). – 2014. – 3.04).

Конгресс США принял законопроект о Украине и санкциях против РФ.

Палата представителей Конгресса США приняла законопроект, предусматривающий оказание экономической помощи Украине и применение санкций против России. Теперь этот документ направляется на подпись президенту США Б. Обаме, сообщает ИТАР-ТАСС в среду, 2 апреля.

Ранее этот документ уже был одобрен сенатом Конгресса.

Законопроект предусматривает предоставление Украине кредитных гарантий в размере 1 млрд дол. Это означает, что любой банк сможет ссудить Украине указанную сумму, возвращение которой гарантируется правительством США.

Кроме того, дополнительно в рамках законопроекта планируется выделить 50 млн дол. на укрепление гражданского общества в Украине и еще 100 млн дол. – на расширение сотрудничества США с их восточноевропейскими партнерами в области безопасности (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2014. – 1.04).

США прекратили консультации с Россией в области противоракетной обороны из-за аннексии Крыма. Об этом сообщает Цензор.НЕТ со ссылкой на ИТАР-ТАСС.

«Вмешательство России в кризис на Украине в нарушение международного права привело к приостановке нашего диалога в военной области, и мы не стали продолжать взаимодействие с Россией на тему противоракетной обороны», - заявила во время выступления в Сенате заместитель помощника министра обороны США Э. Банн, курирующая в ведомстве

вопросы ПРО. Э. Банн отметила, что администрация Б. Обамы хотела избежать конфронтации с Россией по вопросам ПРО. Вашингтон передал Москве ряд предложений, предусматривавших, в частности, создание центров сотрудничества по ПРО в Европе и расширение обмена информацией о национальных программах в данной области (*Цензор. НЕТ* (<http://censor.net.ua/n279128>)). – 2014. – 3.04).

Генеральный секретарь ООН Пан Ги Мун призвал решать все разногласия в Украине через диалог. Об этом он сказал по итогам встречи с главой Евросовета Х. ван Ромпеем в Брюсселе.

«Президент Ромпей и я обсудили события в Украине. Я продолжаю призывать к тому, чтобы все разногласия решались через диалог», – приводит словам Генсека ООН РИА «Новости» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2014. – 1.04).

Кримінальні провадження щодо О. Турчинова, О. Тягнибока, М. Катеринчука, О. Ляшка та Ю. Луценка за заклики, спрямовані на захоплення державної влади, закриті. Про це УНН повідомили в прес-службі ГПУ (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2014. – 1.04).

Экс-премьер-министр, кандидат на пост Президента Ю. Тимошенко выступает за проведение внеочередных выборов Верховной Рады. Об этом она сказала на пресс-конференции.

«Я сторонник досрочных парламентских выборов. Я считаю, что только они могут существенно поменять стиль и наполнение работы Верховной Рады», – заявила экс-премьер. При этом Ю. Тимошенко подчеркнула, что внеочередные выборы должны назначаться исключительно в соответствии с законом и Конституцией.

Как сообщалось, депутат Верховной Рады (внефракционный), кандидат в Президенты П. Порошенко сомневается, что выборы парламента будут проведены досрочно (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 1.04).

Экс-премьер-министр, кандидат на пост Президента Ю. Тимошенко не будет снимать свою кандидатуру в пользу П. Порошенко. Об этом она сказала на пресс-конференции. «Я и так ежедневно поддерживаю П. Порошенко, я регулярно покупаю конфеты Roshen, регулярно моя семья употребляет только эту марку. Я думаю, что это хорошая поддержка», – сказала Ю. Тимошенко

В то же время она отметила, что выбор между кандидатами в Президенты должны делать люди, а не «кулуарно политики» (*DELFI.ua* (<http://www.delfi.ua/news/daily/society/timoshenko-zayavila-hto-poroshenko-ona-podderzhivaet-pokupayaro-shen.d?id=2113241>). – 2014. – 2.04).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк призупинив членство в партії «Батьківщина». Про це в ефірі «Першого національного» повідомив виконувач обов'язків Президента України О. Турчинов.

«Сьогодні навіть Арсеній Яценюк, щоб не було звинувачень у політичній заангажованості, призупинив членство в партії, хоча цього не вимагає ні закон, ні Конституція», – зазначив О. Турчинов.

Напередодні з лав партії «Батьківщина» вийшов М. Томенко, пояснивши це тим, що вказана партія вже реалізувала свої головні цілі.

Раніше про свій вихід заявила депутат Л. Оробець, мотивувавши своє рішення участю у виборах столичного голови, а також А. Парубій, який ситуації не коментував, але вийшов з «Батьківщини» одразу після призначення секретарем РНБО, передає Радіо Свобода (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.04).

Народный депутат Украины Н. Томенко заявляет, что поскольку ВО «Батьківщина» реализовала свои главные задачи, он выходит из состава партии. Об этом говорится на официальном сайте политика.

«Учитывая, что партия ВО «Батьківщина» реализовала свои главные цели – стала полноценной партией власти, а также добилась освобождения Юлии Тимошенко – считаю возможным выйти из состава партии», – заявил Н. Томенко.

По словам политика, его выход из партии «не связан с баллотированием в Президенты, в мэры Киева или иные выборные должности в нынешних выборах». Беспартийный статус позволит ему «активнее сконцентрироваться на парламентской и общественной деятельности».

Напомним, народный депутат Л. Оробец 31 марта заявила о выходе из партии «Батьківщина». «Выполнила свое публичное обещание. Иду в мэры Киева во внепартийном статусе», – объяснила политик (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 2.04).

Кировоградская областная организация Партии регионов отказалась поддерживать на президентских выборах кандидатуру М. Добкина. Об этом «Українським новинам» сообщил по окончании заседания совета областной организации первый заместитель председателя Кировоградской областной организации ПР А. Шаталов.

При этом он заявил, что текст решения совета будет направлен президиуму ПР, а также во все областные организации с предложением поддержать эту инициативу. «Мы не поддерживаем решение Съезда о выдвижении Добкина... Партия в данный момент нуждается в объединяющем лидере. Кандидатура Добкина такой не является. Такой кандидатурой является наиболее рейтинговый сегодня член ПР С. Тигипко. В поддержку кандидатуры С. Тигипко высказалось большинство городских и районных организаций», – сообщил А. Шаталов.

Кировоградские «регионалы» возмущены кулуарностью съезда и тем, что не дали возможности обсудить кандидатуру до съезда в партийных организациях, как это было в предыдущие годы. Они считают, что съезд не должен был проходить на основании списка делегатов, избранных в 2012 г., которые сегодня не отображают общие настроения партийных организаций. Нарекания вызвал и тот факт, что 80 % участников съезда представляли интересы только трех регионов Украины, и мнения других регионов, в частности Центра и Запада Украины, фактически были нивелированы (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 2.04).

Партия «Правый сектор» намерена вооружаться и дальше, если ситуация на границах Украины и в Киеве не изменится, заявил руководитель ПС в Киевской области И. Мазур, сообщает телеканал «112 Украина».

Он также сообщил, что оружие, которым располагают члены «Правого сектора», было либо личным и зарегистрированным, либо таким, которое бралось напрокат у друзей.

Напомним, накануне в Киеве на ул. Крещатик возле ресторана «Мафия» представитель «Правого сектора» ранил троих человек. Правонарушитель был задержан МВД. Раненые доставлены в больницу. Одному из них удалили селезенку (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 1.04).

Объединение «Правый сектор» финансировал крупный капитал Партии регионов, считают в КПУ. Об этом заявил лидер КПУ П. Симоненко в ходе встречи с членами Европарламента в Брюсселе, сообщает пресс-служба партии.

Главный коммунист заявил, что движущие силы Майдана – «Свобода», УДАР и «Батьківщина» – изначально финансировались отдельными олигархами, которые планировали прийти к власти. «Сейчас этот олигарх, который финансировал крайние националистические силы и бандитские группировки с 2010 г., возглавляет Днепропетровскую область, фамилия –

Коломойский», – заявил П. Симоненко. После этого, по словам лидера КПУ, к финансированию «национал-фашистских организаций» подключилась ПР.

«Цель у Партии регионов была какая? Взять себе в союзники на выборы Президента крайне правую профашистскую организацию, чтобы, учитывая раскол в обществе, решить вопрос о втором сроке пребывания В. Януковича в должности Президента», – заявил П. Симоненко. По словам лидера КПУ, Партия регионов финансировала и деятельность «Правого сектора» на Майдане.

«В так называемый “Правый сектор” входят крайне правые радикальные силы: УНА-УНСО, “Тризуб” и “Патриоты Украины”. Эти силы как разрозненные не представляли интереса, поэтому их объединили на Майдане, их финансировали и планировали использовать в борьбе за власть между двумя олигархическими группировками: тогда у власти была Партия регионов, а оппозицию представляли УДАР, “Свобода” и “Батьківщина”», – заявил лидер КПУ.

По его словам, «события, произошедшие на Майдане, – это не революция, а смена декораций, когда вместо одних олигархов к власти пришли другие».

Как сообщалось, лидер КПУ П. Симоненко отбыл в Брюссель на встречу с представителями Европарламента (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 2.04).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк займається відстоюванням великого капіталу і як представник компрадорського капіталу виконує політичне замовлення тих, хто його виростив. Про це лідер КПУ П. Симоненко заявив під час зустрічі з депутатами Європарламенту, передбаченої в рамках візиту делегації Компартії України в ЄП (Брюссель), передає УНН з посиланням на прес-службу КПУ.

Тому, за його словами, нічого дивного в поведінці А. Яценюка немає. «Він представник компрадорського капіталу», – сказав П. Симоненко. Також лідер комуністів підкреслив, що є деякі особливості, пов'язані з вихованням і підготовкою

А. Яценюка в певних сектах. «Він цю підготовку в сектах пройшов», – підсумував лідер КПУ (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

В. Янукович призвал перед выборами провести референдум.

Экс-президент Украины В. Янукович призвал не проводить предстоящие в мае выборы Президента и предложил сначала организовать референдум. Об этом он сказал в интервью Associated Press, которое транслировалось в прямом эфире российского телеканала «Дождь», в среду, 2 апреля. «Необходимо посмотреть, в каких условиях нынешняя власть Украины пришла к власти. Если взглянуть с точки законности – конституционности нет», – отметил В. Янукович и добавил, что легитимность выборов остается под «большим вопросом».

«О какой демократичности может идти речь, когда толпа с автоматическим оружием ходит вокруг Верховной Рады, и нардепы принимают законы под давлением. Явка и результаты выборов будут вызывать сомнение», – прокомментировал он легитимность предстоящих выборов. В. Янукович считает, что не следует проводить выборы, пока «нет определенности в вопросе, какой должна быть страна» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 2.04).

Наказ застосовувати зброю проти мітингувальників в Києві 20 лютого дав В. Янукович через свою Адміністрацію, МВС та СБУ. Про це повідомили у прес-службі Генеральної прокуратури України, з посиланням на слова в.о. генпрокурора О. Махніцького.

Наразі встановлено, що по мітингувальниках «працювали» співробітники спецзагону «Беркут», які з дня створення цього спецпідрозділу (1992 р. – ред.) мали можливість та повноваження застосовувати вогнепальну зброю, зокрема автоматичну та снайперські гвинтівки, зазначили у прес-службі ГПУ.

Розслідуванням встановлено, що прицільний вогонь із снайперської гвинтівки СКС вівся з будівлі готелю «Україна».

Версії, чи були снайпери в інших будівлях, зокрема Жовтневому палаці, готелі «Козацький», Будинку профспілок, перевіряються.

Також в Генпрокуратурі зауважили, що серед декількох співробітників «Беркута» затримали командира окремого загону, підлеглі якого виконували завдання із застосування на ураження вогнепальної зброї.

Водночас у відомстві зазначили, що наразі перевіряється інформація про можливе залучення та причетність до розстрілу на Майдані бійців інших спецпідрозділів українських силових структур, зокрема бійців «Альфи», які входять до складу СБУ.

В прес-службі зазначили, що працівникам ГПУ довелося відновлювати всю картину та обставини, пов'язані з розстрілом людей у центрі Києва, оскільки всі документи та інша матеріально-доказова база була знищена попереднім керівництвом Генпрокуратури. Слідство триває (*iPress* (http://ipress.ua/news/nakaz_strilyaty_v_lyudey_na_maydani_dav_yanukovych_gpu_57809.html)). – 2014. – 3.04).

Четвертий Президент України В. Янукович наголосив, що під час лютневих подій у Києві не віддавав розпорядження стріляти на ураження, повідомляє УНН. За його словами, у той час, коли в центрі столиці почалася стрілянина, він проводив переговори з представниками трьох країн – Німеччини, Франції та Польщі.

«Почалася стрілянина і стрілянина ця велася з тих будівель, котрі контролювала в той період часу опозиція. Після підписання Угоди 21 лютого я почав виконувати ту частину зобов'язань, яку взяла на себе влада. Я, як Президент України, підписав цю Угоду і, не відкладаючи, дав завдання правоохоронним органам поліції відступити від Майдану та відправити спецпризначенців у місця дислокації, тобто в різні регіони України», – заявив В. Янукович.

За його словами, у відповідь на такі дії радикальна частина Майдану відповіла стріляниною. «Що стосується мене, я ніколи не давав ніяких вказівок стріляти і зброю, наскільки мені

було відомо, ніколи не видавалася тим спецпризначенцям, які брали участь у захисті державних будівель і виконували ті функції, які передбачені законом», – додав він (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Станом на 2 квітня з Криму виведено 1200 військово-службовців Міноборони. Ця цифра не враховує членів їхніх сімей. Про це під час брифінгу в Адміністрації Президента розповів в. о. голови АП С. Пашинський, передає кореспондент УНН.

«Процес виводу українських військовослужбовців триває щоденно. По Нацгвардії виведено 890 військовослужбовців, плюс члени їхніх сімей, по Міноборони – 1200 військово-службовців та члени їхніх сімей, – розповів він. – Створено штаб Кабінетом Міністрів, куди інтегровано Міністерство інфраструктури України, і Укрзалізниця отримала всі необхідні команди – контейнери, ешелони, все це забезпечено. Я вас запевняю, що всі військовослужбовці, усі члени їхніх сімей, усі державні службовці будуть виведені згідно з опублікованим указом».

Нагадаємо, наразі тривають перемовини між Міноборони України та РФ щодо виведення з Криму українських військ (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Делегирование представителей крымскотатарского народа в марионеточное правительство Крыма не означает, что крымские татары признали законной власть ставленников Москвы. Об этом заявил глава Меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров.

По его словам, делегирование владельца крымскотатарского телеканала АТР Л. Ислямова и заместителя председателя Меджлиса З. Смирнова в правительство С. Аксенова не означает, что крымские татары признали законной эту власть в Крыму.

Как отметил Р. Чубаров, вхождение представителей крымскотатарской общины в правительство Крыма связано с попыткой решить множество проблем крымских татар в новых реалиях после оккупации АРК российскими войсками (*Пульс Киева* (http://politics.puls.kiev.ua/country_policy/234512.html). – 2014. – 3.04).

Глава уряду самопроголошеної Республіки Крим С. Аксьонов дав доручення представництву Федеральної податкової служби припинити перерахування кримськими підприємствами податкових платежів до державного бюджету України, передає УНН.

На нараді з фінансово-економічних питань, яка відбулась у самопроголошеній Раді міністрів РК, керівники міст і районів повідомили прем'єр-міністру про те, що частина кримських підприємств, зареєстрованих за межами Криму, продовжує робити відрахування до державного бюджету України. «По цим підприємствам потрібно негайно зупинити всі платежі», – зазначив С. Аксьонов.

«До 10 квітня всі підприємства, які не є юрособами, але працюють в Криму, повинні будуть надати в Податкову службу пакет документів», – ідеться в повідомленні прес-служби уряду самопроголошеної РК (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

У ЄС заборонили польоти в Крим.

Європейська організація з безпеки аеронавігації заборонила польоти до Криму, зокрема в аеропорти Сімферополя та Севастополя, повідомляє УНН з посиланням на повідомлення Євроконтролю, яке наразі оприлюднене на веб-порталі Flightworx. За даними організації, польоти в Сімферополь і Севастополь заборонені до подальших повідомлень. При цьому при виборі маршрутів, крім закритих, радять узгоджувати їх з українськими, румунськими, болгарськими та турецькими диспетчерськими центрами з метою уникнення порушень у

повітряному русі. Нагадаємо, авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України», у зв'язку з діючими обмеженнями на польоти до Автономної Республіки Крим, скасувала всі рейси МАУ між Києвом і Сімферополем по 29 квітня включно (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

З'явилися результати перших соціопитувань після відмови В. Кличка балотуватися на пост Президента.

31 березня 2014 р. після завершення подачі документів кандидатів на пост Президента України для реєстрації ЦВК Всеукраїнська громадська організація «Передові правові ініціативи» презентувала результати загальноукраїнського соціологічного дослідження щодо кандидатів, яким українці надають перевагу на позачергових виборах Президента України, що відбудуться 25 травня 2014 р., передає УНН.

Соціологічне дослідження показало досить високий рівень електоральної активності українців, понад 80 % виборців готові чи скоріше готові прийти на виборчі дільниці, щоб зробити своє волевиявлення. На сьогодні визначилися зі своїм вибором понад 45,3 % українців.

За результатами опитування електоральні орієнтації щодо рейтингів кандидатів на президентських виборах розподілилися таким чином: П. Порошенко – 38,3 %, С. Тігіпко – 17,9 %, Ю. Тимошенко – 11,6 %, Ю. Бойко – 6,9 %, О. Тягнибок – 3,3 %, П. Симоненко – 3,2 %, О. Богомолець – 2,5 %, О. Ляшко – 2,3 %, А. Гриценко – 1,7 %, Д. Ярош – 1,3 %, М. Добкін – 1,1 %, інший кандидат – 1 %. Не підтримає жодного із кандидатів – 5,1 %, не мають наміру брати участь у виборах – 3,8 %.

За повідомленням соціологів, симпатії прихильників, які у 2010 р. в II турі виборів Президента України проголосували за В. Януковича, розподілилися між двома кандидатами-«регіоналами»: С. Тігіпко та Ю. Бойко. Деякі з них готові проголосувати за П. Симоненка та М. Добкіна, але значна частина тих, хто проголосував за В. Януковича (понад 60 %), ще не визначилися з підтримкою опозиційного кандидата.

Зокрема, немає чіткої визначеності і серед прихильників ВО «Батьківщина». Так, електоральні настрої симпатиків Ю. Тимошенко, які у 2010 р. проголосували за неї в II турі президентських виборів, наразі лише частково готові віддати їй свої голоси.

Більшість опитаних респондентів, що в II турі проголосували за Ю. Тимошенко (понад 65 %), надають перевагу самовисуванцю П. Порошенку. Як показали результати опитування, серед набраних П. Порошенком голосів 1/3 частину становлять виборці, які мали намір голосувати за лідера партії УДАР В. Кличка.

Інша частина прихильників Ю. Тимошенко готова віддати свої голоси за лідера ВО «Свобода» О. Тягнибока та лідера Радикальної партії О. Ляшка. Найменше голосів серед опитаних респондентів набирає лідер «Правого сектору» Д. Ярош.

Кількість опитаних респондентів (без АР Крим і м. Севастополь): 4,5 тис. осіб. Максимальна похибка вибірки (довірчий інтервал) не перевищує 1,5 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Переговори представителей Российской Федерации с США по украинскому вопросу важны, так как показывают, что В. Путину неприемлема жесткая позиция Запада, считает политолог, директор Центра политических исследований В. Фесенко.

«Факт этих переговоров рассматривается положительно в том смысле, что для Украины лучше, когда Россия ведет переговоры с Западом, в том числе по украинскому вопросу, нежели готовится к военному вторжению», – сообщил В. Фесенко в комментарии Корреспондент.net во вторник, 1 апреля.

По мнению эксперта, для правительства России важны контакты с США и ЕС, в ином случае Россия бы продолжала военную агрессию.

Кроме того, В. Фесенко отметил, на переговорах «Керри отчетливо дал понять своему российскому коллеге, что вопрос о выборе формы государственного устройства – это суверенное право Украины».

Политолог додав, що вопрос федерализации, который навязывает российское правительство, не отвечает интересам Украины, так как через русскоязычные регионы Россия сможет создать предпосылки для реализации крымского сценария и тем самым сделать зависимой Украину.

Встреча главы МИД России С. Лаврова и госсекретаря США Дж. Керри, которая состоялась 31 марта, была результатом договоренности президентов РФ и США и была посвящена выработке конкретных параметров совместной работы по поиску путей стабилизации обстановки в Украине (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 1.04).

ЕКОНОМІКА

У підземних сховищах України приблизно 7,2 млрд куб. м газу. Про це повідомив голова правління компанії «Нафтогаз України» А. Коболев, передає кореспондент УНН.

За його словами, це «дуже низький» показник, тому це питання «потребує уваги». «Ми будемо його вирішувати, закачувати газ в ПСГ, щоб забезпечувати споживачів», – сказав він.

Нагадаємо, з 1 квітня Україна буде змушена купувати російський газ за ціною близько 500 дол. За 1 тис. куб. м.

Також відсьогодні граничні ціни на газ для промспоживачів становитимуть 4,02 тис. грн за 1 тис. куб. м.

Як відомо, МВФ рекомендує Україні підвищувати ціни на газ поступово.

Нагадаємо, минулого тижня Кабінет Міністрів України ухвалив постанову про поетапне підвищення тарифів до 2018 р., відповідно до якої вже з 1 травня передбачається збільшення цін на газ для населення (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

Після внесених парламентом змін у Держбюджет-2014 на витрати вугільної промисловості передбачено 13 млрд 166 млн 413 тис. грн. Про це УНН повідомили у

Профспілці працівників вугільної промисловості. З цієї суми 13 млрд 159 млн 572,7 тис. грн будуть спрямовані із Загально-го фонду бюджету, 6 млн 840,3 тис. грн – зі Спеціального. На держпідтримку вугледобувних підприємств і часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції буде спрямовано 12 млрд 167 млн 980,2 тис. грн, на реструктуризацію вугільної та торфодобувної промисловості – 943 млн 100,3 тис. грн.

На прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовку наукових кадрів і фінансову підтримку розвитку наукової інфраструктури у сфері паливно-енергетичного комплексу та вугільної промисловості – 16 млн 189,6 тис. грн, на загальне керівництво у сфері паливно-енергетичного комплексу та вугільної промисловості – 39 млн 142,9 тис. грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 1.04).

Общий фонд Госбюджета в марте пополнен на 17,4 млрд грн.

По оперативным данным, Миндоходов в марте 2014 г. собрало в Общий фонд Государственного бюджета 17,4 млрд грн, то есть сумму, аналогичную показателю прошлого года, несмотря на кризисную ситуацию в стране. Об этом заявил первый заместитель министра доходов и сборов Украины И. Белоус во время X ежегодной Инвестиционной конференции, сообщает пресс-служба правительства.

По его словам, на 14 марта риск выполнения плановых назначений был на уровне 9 млрд грн, однако за счет проведенных стабилизационных мероприятий отставание сократилось вдвое.

«Мы выполнили первоочередную задачу, поставленную правительством, – поступления в бюджет стабилизированы. Общий фонд Государственного бюджета получил 17,4 млрд грн, что находится на уровне прошлогодних показателей. И это – несмотря на значительно более сложные экономические условия по сравнению с прошлым 2013 г. –

политическую нестабильность и военную интервенцию в Крыму. В будущем мы планируем не сбавлять темпы, а достичь показателей, утвержденных законом о бюджете. Это наша стратегическая цель на сегодня», – отметил И. Белоус (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 2.04).

Национальный банк считает необходимым проведение в 37 банках стресс-тестов. Об этом глава НБУ С. Кубив сообщил во время ежегодной Инвестиционной конференции компании Dragon Capital, пишут Украинские новости.

«Мы проведем максимально быстрые стресс-тесты, которые дадут понять, какова устойчивость банковской системы», – сказал он. По словам С. Кубива, стресс-тесты помогут установить потребности банков в дополнительной капитализации. Глава НБУ не назвал финучреждений и дату, в которых планируется проведение таких тестов. По состоянию на 1 марта из 181 работающих (имеющих лицензию) в Украине банков 49 финучреждений – с иностранным капиталом, в том числе 19 – со 100-% иностранным капиталом (*Укррудпром* (<http://www.ukrrudprom.ua/news>). – 2014. – 2.04).

У Національному банку України відбулася зустріч із представниками федерального уряду Німеччини на чолі зі статс-секретарем Міністерства фінансів Федеративної Республіки Німеччина Т. Штеффеном.

Під час зустрічі сторони розглянули питання швидкої реалізації фінансової підтримки від Європейського Союзу і розвитку механізмів та інструментів для цільового просування структурних змін у банківському секторі.

Також ішлося про основні проблеми, вирішення яких дасть змогу іноземним інвесторам збільшити обсяги фінансування в різні галузі економіки України.

Українська сторона поінформувала представників федерального уряду Німеччини про роботу, яка наразі триває в Національному банку України з метою оздоровлення вітчиз-

няної фінансової сфери. Це, зокрема, перехід до гнучкого курсоутворення, розроблення Стратегії розвитку банківської системи до 2020 р., усунення корупційних механізмів у банківській сфері, зміцнення системи захисту вкладників банків тощо. Натомість німецька сторона привітала досягнення попередніх позитивних домовленостей між Україною та Міжнародним валютним фондом і схвально оцінила програму уряду щодо економічних реформ.

Нагадаємо, що країни Європейського Союзу мають намір надати для стабілізації економічної ситуації в нашій державі макрофінансову допомогу в розмірі близько 1,6 млрд євро (*Національний банк України (<http://www.bank.gov.ua>). – 2014. – 2.04*).

С 1 июля в Украине введут прогрессивную шкалу подоходного налога. Об этом сообщает пресс-служба Госпредпринимательства Украины.

Так, в частности, антикризисным законом предусматривается установление ставок НДФЛ на уровне:

- 15 % – при получении лицом дохода до 10 прожиточных минимумов (до 12 180 грн) в месяц;
- 17 % – при получении лицом дохода от 10 до 17 прожиточных минимумов (12 180–20 706 грн) в месяц;
- 20 % – при получении лицом дохода от 17 до 33 прожиточных минимумов (20 706–40 194 грн) в месяц;
- 25 % – при получении лицом дохода от 33 до 66 прожиточных минимумов (40 194–80 388 грн) в месяц;
- 30 % – при получении лицом дохода более 66 прожиточных минимумов (от 80 388 грн) в месяц.

Также, по информации ведомства, по этим ставкам, а не по ставке 5 %, как сейчас, будут облагать дивиденды, проценты, роялти, инвестиционную прибыль. Однако при обсуждении законопроекта парламентариями был поднят вопрос по уменьшению «порогового» уровня ставки в 30 %, оставив только три ставки: базовая ставка в 15 %, если доход до

500 тыс. грн; 20 %, если доход до 1 млн грн; 25 %, если доход превышает 1 млн грн.

На сегодня, согласно действующим положениям Налогового кодекса, налог на доходы физлиц составляет 15 и/или 17 % (если объем доходов превышает 10 размеров минимальной зарплаты).

27 марта Верховная Рада приняла Закон Украины «О предотвращении финансовой катастрофы и создании предпосылок для экономического роста в Украине». За это решение проголосовали 246 из 321 народного депутата, зарегистрированных в сессионном зале. Не голосовала в полном составе фракция КПУ, а из фракции ПР проголосовал только один народный депутат (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 1.04).

Надбавки педагогам і бібліотекарям буде збережено.

Надбавки педагогічним працівникам і працівникам бібліотек, які були встановлені до цього часу в розмірі до 20 і 50 % відповідно, не скасовуються – зазначені виплати у 2014 р. при внесенні змін до бюджету скорочені не були.

Так, педагогічним працівникам буде виплачуватися надбавка у розмірі до 20 % посадового окладу (ставки заробітної плати).

Працівникам державних і комунальних бібліотек, які проводять культурну, освітню, інформаційну, науково-дослідну, методичну діяльність, надбавка виплачуватиметься у розмірі до 50 % посадового окладу (ставки заробітної плати). Також на засіданні уряду 25 березня прийнято рішення про збереження в 2014 р. обсягу педагогічного навантаження 18 год на тиждень (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 1.04).

Украина забрала российские конфеты и рыбу.

Госпотребнадзор изымает российскую продукцию из гипермаркетов основных торговых сетей. Госпотребнадзор Украины провел проверки соответствия российских товаров требованиям законов Украины и выявил, что российские товары реализуются в торговых сетях страны с нарушением законов, сообщило в среду, 2 апреля, информгентство УНИАН.

По результатам проверки выяснили, что товары реализуются вопреки требованиям ст. 38 Закона Украины «О безопасности и качестве пищевых продуктов», ст. 15, 19 Закона Украины «О защите прав потребителей» и положением Технического регламента относительно правил маркировки пищевых продуктов.

Ведомство отмечает, что начали проверки в связи с обращением председателя фракции «Свобода» О. Тягнибока относительно несоответствия большинства российских товаров требованиям действующего законодательства Украины, а также массовых нарушений прав потребителей при их реализации.

В частности, ведомство имеет претензии к российским производителям конфет ОАО «Красный Октябрь», ОАО «Кондитерский концерн “Бабаевский”», ОАО «Рот фронт», ЗАО «Фабрика “Русский шоколад”», производителю плавленых сыров ООО «Лакталис истра».

Также Госпотребнадзор забраковал продукцию производителей рыбы ООО «Вичунай-Русь» и ООО «Роскон».

На сегодняшний день Госпотребнадзор Украины принимает соответствующие меры относительно изъятия указанной российской продукции из гипермаркетов основных торговых сетей (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 2.04).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Девальвация гривни увеличила госдолг на 129 млрд грн.
На сегодняшний день общий объем госдолга Украины составляет 42,9 % ВВП.

Общий объем госдолга Украины превышает 800 млрд грн. «Только в этом году мы на 129 млрд грн прирастим долг за счет курса», – сказал министр финансов Украины А. Шлапак во время брифинга в среду, 2 апреля. По его словам, обслуживание госдолга в 2014 г. составит около 10 % объема госбюджета.

В связи с этим глава Минфина высказал надежду, что курс уже достиг уравновешенного значения и ослабление национальной валюты остановится.

По его словам, в Минфине ожидают, что среднегодовой курс гривни в 2014 г. составит 10,5 грн/дол., тогда как ранее прогнозировали 10–10,1 грн/дол.

Министр финансов также констатировал, что соотношение госдолга к ВВП в текущем году продолжит ухудшаться и приблизится к критическому уровню, который установлен в размере 60 % ВВП.

«На сегодняшний день имеем 42,9 % от ВВП – зависимость государства от долговых обязательств. Более того, в 2014 г. за счет роста курса будем иметь еще большую цифру – уже 804 млрд грн (общий госдолг. – Ред.), то есть почти 53 % ВВП», – сказал он (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 2.04).

Кабинет Министров Украины оценивает дефицит НАК «Нефтегаз Украины» в 37 млрд грн, тогда как Международный валютный фонд – в 56 млрд грн, сообщил министр финансов А. Шлапак на брифинге в среду.

По его словам, такая разница в оценке дефицита предприятия обусловлена тем, что МВФ учитывал разницу в тарифах и цену на газ, пишет «Интерфакс-Украина».

«На сегодняшний день позиция между нашей и оценкой МВФ состоит в следующем. Прошлый год: есть уставный капитал НАК и нет разницы в тарифах. Сейчас мы называем дефицит только этого года, тогда как НАК и МВФ насчитали нам, как правительству, долги предыдущих годов, когда не были учтены цена на газ и разница в тарифах. Таким образом, их цифра существенно отличается от нашей», – сказал он.

Министр также напомнил о намерении правительства осуществить эмиссию ОВГЗ для покрытия проблем НАК на сумму 6,2 млрд грн (*Укррудпром* (<http://www.ukrrudprom.ua/news>). – 2014. – 2.04).

В I квартале украинские предприятия резко сократили выпуск основных видов металлопродукции.

Украинские предприятия горно-металлургического комплекса, по оперативным данным, в январе – марте 2014 г. сократили производство стали на 9 % по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. – до 7,525 млн т, пишет «Интерфакс-Украина».

Как сообщили в объединении металлургических предприятий «Металлургпром» (Днепропетровск), выпуск общего проката за три месяца снизился на 8 % – до 6,727 млн т, чугуна – на 3 %, до 7,040 млн т (*Укпррудпром (<http://www.ukrrudprom.ua/news>). – 2014. – 2.04*).

Национальный банк прогнозирует инфляцию на уровне 12–16 % в 2014 г. Об этом 2 апреля глава НБУ С. Кубив сообщил во время ежегодной Инвестиционной конференции компании Dragon Capital, передают «Украинские новости».

«По прогнозам Национального банка, мы рассматриваем 12–16 %, возможно 12–15,7 %. В среднем это выходит то, о чем сегодня говорил А. Яценюк», – сказал он. По словам С. Кубива, окончательный показатель инфляции по итогам нынешнего года будет зависеть от эффективности шагов по реформированию экономики, от оперативности получения Украиной внешних кредитных ресурсов, а также от оперативности восстановления межотраслевых балансов в экономике.

Еще одним фактором, влияющим на показатель инфляции, глава НБУ назвал восстановление доверия бизнеса и граждан к финансовой системе.

27 марта Премьер-министр А. Яценюк заявлял о том, что по итогам 2014 г. инфляция может составить 14 % при снижении ВВП на 3 %.

В феврале 2014 г. инфляция составила 0,6 %, за январь – февраль – 0,8 %. В 2013 г. была зафиксирована инфляция 0,5 %, в 2012 г. дефляция на уровне 0,2 %, в 2011 г. – инфляция 4,6 % (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2014. – 2.04*).

Крупнейший производитель курятины в Украине агрохолдинг «Мироновский хлебопродукт» (МХП) в 2013 г. получил 162 млн дол. чистой прибыли, что на 48 % меньше, чем в 2012 г., говорится в финансовом отчете компании, опубликованном на сайте Лондонской фондовой биржи.

Что касается финансовых результатов МХП в октябре – декабре 2013 г., то чистая прибыль компании за этот период сократилась на 60 % по сравнению с IV кварталом 2012 г. – до 12 млн дол. Выручка холдинга в IV квартале прошлого года составила 418 млн дол., что на 15 % больше, чем за аналогичный период 2012 г. Валовая прибыль МХП в октябре – декабре 2013 г. возросла на 7 % – до 55 млн дол., а операционная – сократилась на 36 %, до 35 млн дол. EBITDA холдинга за указанный период снизилась на 16 % – до 74 млн дол., а маржа EBITDA уменьшилась до 18 % с 24 в октябре – декабре 2012 г. (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 2.04*).

Мировая экономика продолжает восстанавливаться после кризиса, однако темпы роста остаются достаточно низкими, заявила глава МВФ К. Лагард.

По ее словам, росту экономики препятствует ряд факторов: кризис в Украине, низкая инфляция в странах еврозоны, сохранение высокого уровня безработицы, большой госдолг в ряде европейских стран.

Как сказала глава МВФ, экономисты прогнозируют более медленный рост мировой экономики в 2014 и 2015 гг. по сравнению с ростом на 3 % в минувшем году.

К. Лагард призвала Европейский центробанк смягчить денежно-кредитную политику (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.04*).

Безработица в Италии достигла максимума за 37 лет.

Уровень безработицы в Италии возрос до рекордных 13 % в феврале. Это самый высокий показатель в процентном

соотношении с 1977 г. Уровень занятости в Италии падает с 2000 г., пишет РБК со ссылкой на данные Национального института статистики Италии (ISTAT), опубликованные во вторник, 1 апреля.

За последние 12 месяцев уровень безработицы в стране возрос на 1,1 %. Число молодых людей, которые остаются без работы, растет. Уровень молодежной безработицы в Италии составляет 42,3 %.

Хуже ситуация только на Кипре и в Греции. На Кипре уровень безработицы в начале этого года возрос до 16,7 % по сравнению с началом 2013 г. – 14,7 %. В Греции уровень безработицы увеличился за тот же период с 26,3 до 27,5 %.

В целом по еврозоне в феврале уровень безработицы составил 11,9 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2014. – 1.04).
